

Zvaidžio žodė

S A N V A I T I N I S L A I K R A S Z T I S .

Nr. 14

BROOKLYN, N. Y., 9 D. GEGUZIO (MAY) 1901M.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND-CLASS MATTER, MARCH 11 - 1901.

Metas I

Ar svetimtaučiai gal išmokti mus lietuviszkos kalbos?

Kad ir daugumai rodosi, jog lietuviszka kalba yra paniekta ir užmirszta nuog civilizuoto svieto, betgi geriausi lingvistai ir filologai ne apsieina be jos savo moksliszkuose tyrinėjimuose. Kadagi ji, pagal daugumą ir gražumą savo formų turi didelę vertę tarpe lažiausiai išdirbtų kalbų ant žemes. Išz kitos pusės, matydami prisikelimą išz tautiszko miego mūsų brolių paskutiniuose laikuose ir didelį jų norą dirbti ant literatiszkos dirvos, — nesikeldami į puikybę, galime drąsiai spėti, kad kada nors iszsisz po jų plunksnos veikalas, kuris užinteresavos ne tik Lietuvius, bet ir svetimtaučius ir privers juos mokintis lietuviszškai, dėl pažinimo to skarbo.

Ar jam bus galima ir lengva iszsimokinti mus kalbos teip, idant paimtu ir suprastu visą jos grožybę, tas yra didelis klausymas. Iszsimokinti svetimos kalbos galima arba praktiszkai, be jokios gramatikos tiktai per ilgesnį laika draugaujant su svetimais žmonėmis, arba teoriszkai — isz gramatikos ir kitokių knygų. Pirmutiniu budu labai butu sunku tą padaryti: nes isz mus didelio skaitlaus vos keli randasi Lietuviai, kurie prigulinciniai ir visopusiszkai moka savo kalbą. O svetimtautis, gyvendamas tarp mus prastų žmonių, teip iszmoktu lietuviszškai, kaip Lietuviai angliszkai nuog Airių darbinikų, saliuin-

kų, visokių pardavėjų, su kuriais turi kasdieninį susinesizimą.

In vietą jos grožybės pamatytu baisesiaią baidyklą sudarkitą visokiom klaidom. Iszsimokinti gi lietuviskai isz gramatikos, skaitimo knygų ir laikraszczių jokiū budu negalima. Nes mus visos gramatikos, knygos ir laikraszcziai yra tai toks bruzgynas, kuriame tiktai gali gerai iszsvivelti ir pasipasizti, bet niekadoms isz jo iszklampoti. Mokinausi daugelio kalbų — daugiausia teoretiszkai, ir į kelis metus gana gerai pramokau, arba nor atradau tikrą kelę, kurs veda į visopusiszką supratimą kokios kalbos. Bet prisipažisiu, kad jeigu man reikėtu iszmokti lietuviszkai isz sziądieinių lietuviszkų gramatikų, knygų ir laikraszczių, tai to iki smert negalėcziau padaryti. O tai delko? Už tai, kad lyg sziam laikui neturime įvestos ir per visus priimtos vienokios ortografijos; o net nežinome kokią abecelę mes patys vartojame. Pripažįsta visi, kad mus abecelė priimta nuo Lotynų. Bet gyna lotyniszka abecelė iszreiszkimiu balsų kalbos neuztenka. Dėlto iszpradžių priėmėme ją iaz rankų Lenkų, su reikalingais mums pridėczkais, bet drauge su jų klaidom. Nesuprastina neapykanta Lenkų, kokia pakilo tarpe mus „prijotų“ paskutiniuose laikuose, pastumė mūsų rasztus prie atmetimo nekurių ženklų, kurie iszrodė bananti lenkiszkais. Tuo patim vienok tarpu tie patys raszėjai tartum įsikandę laikosi lenkiszkų klaidų. Labjausla užsipuolė ant paženklintos / arba ž ir ant dvilypinos v arba w; o užsi-

mirszo, kad ir paženklinta z arba ž teip gi yra lenkiszka. Atmesdami / isz Lenkų neapykantos tuom patim tarpu teip pamylėjo lenkiszka a ir e, kad uodegutes priduria dar ir prie kitų saubalsių /, u tokiu budu priimdami net keturias nosinias saubalsias: a, e, i, y. Tas yra neatbutinai mums reikalingas: nes turime mūsų kalboje tokius balsus. Bet lygiu budu reikalingos yra ž ir ž, kad ir jos mums iszrodytu ne tik ant lenkiszkų bet ir ant kyniszkų. Pripratimas pavirsta į budą žmogaus. Dėlto turbut ir teip sunku mums atrasti nuo lenkiszkų klaidų cz ir sz, kurios jokiu badu negali but isztiriamos, kad ir lieziuvį nulaužtum: už tai kad viena kitą naikina. Dėlto jokioj' kalboj', iszskyrus lenkiszką, josios nesiranda. In jų vietą Vokiecziai vartoja teh ir sch, Anglikai ch ir sh, Maskoliai cze ir sza, Czekai č š ir teip toliaus. Taigi sziczion geriausia turime progą parodyti savo „patrijotizmą“ ir neapykantą dėl Lenkų — atmesdami jų raszybos klaidas didžiausias. O kas link mus raszybos, tai jeigu ne norime priimti visos kruvos litarų nuo Vokieczių arba Anglikų, arba maskoliszkų varliukių, tai geriausiai tas paczias lotyniszkas litaras paženklti, kaip padarė Czechai ir kiti, vartodami į vietą cz ir sz — č ir š. Ū visados turi buti vartota pradzioje žodžių, kur yra girdimas toksai balsas (čebatai, čionai, čevėrykas, čirkšti, čiaudėti).

Bet vyduryje žodžių geriausiai iszreiszkia tas balsas per tš; per ką ir aiszkiaai užsilaiiko pasirodo szaknis žodžio (arti-art-čiau, turtas-turt-čius, šventas-

Švent-čiausias, augštai-augšt-ė-iaus, plauti-plaut-ė-iai, paukštis-paukšt-ė-iai). Šgi visur turbūt lygiai vartojama be jokio skyreriaus, ar pradžioj; viduryje, ar pabaigoj žodžių. Su *w* tai kaip dedama. Gal ji buti suvisai nevertota lietuviszkoj kalboj be jokios skriaudos; į jos vietą lotyniszka *v* da mažiau vietos spaudoje užima. Antgalo duodasi matyti neku ruziose laikraszcziuose ir knygosė ū į vietą *uo* (dūna, sukūti, sapnūti, šū, akmū, giuklūtas).

Ta pati priezastis priverzia mus ir raszty *e* į vietą *ie*. Kaip žinome, lietuviszkos kalbos yra trys dilalektai (tarmės), kurie labjusia skiriasi isztarimu szty dvibalsiū. Suvalkū gub. Kalnėnai istaria: *diena, Dievas, vienas, duona, piemuo*: Kauniszkiei-gi isztaria: *dina, Divas, vinas, duna, pimu*; O Vilniszkiei isztaria: *Deina, Deiwas, veinas, duona, peimuo*. Isz to matoma, kad Žemaičių tarmėje užsilaike gryna szaknis *i* ir *u*, *s* *e* ir *o* tapo pridėtos per Suvalkiszkius po szakniai, o per Vilniszkius priesz szaknį. Delto norint palikti rėdėlije szaknį žodžio ir suprastinai paraszty del lengvo perskaitymo visom tarmėm, geriausia yra raszty *ie* ir *ū*. Paženklinimas *e* su punktu (*é*) tame pateziam mieryje, kaip nekurie raszo, yra suvisai nesuprantamas. Kada tuom tarpu *ie* ir kiekvienas svetimtautis žinos kaip iszisztarti. Teiposgi punktas *·* ne tinka ant *e* del paženklinimo jos ilgo isztarimo. Ant to yra visur priimtas žinomas ženklas — degėšiai, pelėda. Lygiu budu ne tinka ženklelis ! ant *s* arba *z* del iszreiszkimo jų sziuksztaus isztarimo: Kada įsiai yra priimtu isz lenkiszko, kur yra ženklū suminksztinimo (*być, być, wyśis* ne užmušė, tikčiai užmušė). Jau kad naudoti, tai vienokius ženklus ir tai tokius, kurie ir kitose kalbose iszreiszkia tą patį balsą.

Tokiu budu geriausia atsakanti del mus kalbos abecelė sziteip iszrodys: a, ą, b, c, ė, d, e, ė, f, g, h, i, j, k, l, ł, m, n, o, p, q (tik del svetimū žodžių) r, s, š, t, u, y, v, x, y, z, ž. Yra tai lotyniszka su reikalingais mums ženkleliais.—

Ne yra tai mano naujas iszradimas; nes daugamas raszėjų jau nuo seniai tą abecelė vartoja, ir tai toki, kurie savo mokslu turi didelę svarbą lingvistikoj. Bet ne visi; vienokiai. Vieni užsispyrę laikosi savo budo raszymo, nenorėdami nė klausyti apie kitų paaiszkinimus.

O kiti neturėjo jokios progos pasimokiti isz kokios nors gramatikos, ir raszo kaip jiem papuola: — vieną dieną vienai, kitą dieną kitaip. Užtai musų rasztuose toksai armyderis, kad nėra dviejų knygų arba dviejų laikraszczių paraszty vienokiai. Delto svetimtaucziui suvisai yra negalima isi musų rasztų iszsimokiti. Teip pat yra ir su Lietuviais, ne mokantziais prigulincziai savo kalbos. O jau laikas, didelis laikas butu įvesti vienokią ortografiją. Teisybė — ilgai sudrumstas vanduo ne nusistoją. Ir kitų kalbų raszba iszsyk pastoją tokią, kokią szedien vartoją. Tiktai per ilgą laiką buvo taisyta. Bet ant galo beviaik pas visus tapo įvesta vienokia ortografija per susitarimą jų mokytū žmoniū. Ne kitokiu kėlu ir mes tą galime padaryti. Szendien Rėdytojai laikraszczių, turinti savo spautuvės, yra mus vadovais tame dalyke. O jie, ne paisant ant to, ar gerai apie tai iszmano ar ne, — viską perdirba ant savo kurlpio, kas tik į jų rankas papuola. Reikia pirmiausia iszvaryt isz tarpo musų ožį ir daugiau biszki turēt paguodonės del žmoniū, kurie daugiau už mus yra paprocevojė ant moksliszkos dirvos ir kurių vienas žodis daugiau sveria nė kaip kitų didžiausias riksmas. Kas tikrai velyja gero del musų brolių ir greito jų apsiszvietimo tegul savo asabiszka puikybę paszvenčia del labo visuomenes. Priimdami vienokią Ortografiją į visus mus rasztus ir laikraszczius atidarysim pirmutinius vartus prie apszvietos del musų brolių: nes sziađien vienatinė mokslainė, vienatinis profesorius ir vienatinė gramatika, kuri juos lengviausiai mokina tėvyniszkos kalbos, — yra tai mus laikraszcziai ir musų knygos. Kad ir geriausia pasirodytū gramatika lietuviszkos kalbos, mus Lietuviams ji neatnesz jokios naudos. Atsimįkim, ka norime mokiti? Ne vaikus mokslainėje, kur prie gramatikos reikia priversti su rykszte; tiktai visus mus tamsunelius užimtus darbu ir visokiais rupesztziais, kurie vos turi laiko perskaityti lengvai parasztytū laikrasztį arba knygutę, bet ne baladoti nuvargitas savo galvas terminais gramatikos kurių jie lig smert nesupras.

Asz nesiverziu su tokia ortografija, kaipo geriausia. Kas turi ką prieszaiją, tegul paduoda savo prieszingus argumentus; o kada tie bus pertikrinanti,

su noru ir padekavonė juos priimsiu. Straipsnius mano paduotus į laikraszczius tegul sustato kaip kam patinka. Bet rengdamas į spaudą truputį didesnį veikaleli, ant kurio dirbau nuo keliolikos metų, norėcziau pamatyti jį apvilktą pritinkesniū ir tvirtesniū rubu, kuris ne teip greit nuplyszta, kaip ortografija mus sziađieninių laikraszczių ir knygelijų. Raszbyj kiekvienos kalbos pirmiausia daigtu yra kelerio pas isztarimas tų paczių litarų. Kaip antai matome francuziszkam, italijoniszkam, o labjusia angliszkam lieziuvuose. Pavėizdon *c* iszisztaria kaip *c*, kaip *č*, kaip *k*, arba kaip *s*. *Ch* iszisztaria kaip *ch*, kaip *š*, arba kaip *k*; ir t. t. Taigi to mumis labjusia reikia lenktis. Pertai ir palikimas dasipratimo pacziam skaittytojui, kada *l*, iszisztaria kaipo *ł*, o kada kaip *l* teipgi yra nereikalingas ir apsunkinantis skaitymą. Vartojimasgi atskirių litarų del iszreiszkimo kiekvieno balso neiszpasakytai lengvu padaro skaitymą ne tik Lietuviai, bet ir svetimtaucziui. O šį į vietą *cz* viduryje žodžių aiszkiai parodo jų szaknį, pabaigą ir įbruką į tarpą jų š del eufonijos (gražaus skambėjimo). Nosinėš *ą*, *ę*, *į* ū iszvēja isz senoviszkos raszbybos neaiszkiaji ir nereikalingą *n*, paliekant sidabrinį balseį, kuris francuziszkoj kalboj teip meiliai glosto klausytojo ausį (*non, monsieur, sans, etc.*).

Dabar labjusia kada rengiamas yra iszdavimas jubijejinis rasztų szv. a. Vyskupo Valancziausko, reikia gerai apsvarstyti, kokią turi iszdavėjai naudoti ortografiją? Arba palikti paties autoriaus ortografiją, kaipo paminklą senoviszkos raszbybos ir žemaitiszko dijalenkto, — arba atspaudinti tokią ortografiją, kuri yra tvirtai paremta ant įstatū lingvistikos per isztisus szimtmeczius be jokios permainos: Nes tai bus paminklas tvirtesnis už akmeninį tam tikram Lietuvos didvyriū.

Kun. Dr. M. Juodyszius.

Karvojaus laiszakai.

Asztuntas laiszakas.

„Ponui Karvojui.

Tamsta klausii, ką reikia parvežt į brangią tėvynę Lietuvą. Man rodosi geriausia „nauju“ įvedimu butū Lietuvoje blaivinybė. Pripaįzstu, kad jos pilnai įvesti negalima, bet užtai kiekvienas galētū ją sumažint. Tėvynėje ma-

tydavau ant bankietų, kaip koks senis, išgeręs pusę stiklelio degtinės, pripildo ją ir verčia kaimyną isztusztinti. Geriausiai būtų, jeigu privertimų nebūt.

Ir vėl, važiuojant į Lietuvą, nereikia nieko veltis su savim, kas iszeitų ant naudos vieniems tik turtingiems: kiekvienas privalo turėti galvoje savo brolius pavargelius.

Turėjau sykį tokį patyrimą. Važiuavau iš miestelio S. isz atlaidų. Kelio turėjau apie dvi lietuviszkas mylias. Iszvažiuavus į laukus, užtkio mus lietus ir kaip nepradēs pliuryti, tai net miela. Žiuriu atgal, o czia pažįstamas, kurs buvo buvęs Amerikoje, sėdi sau su paczia po buda ir juokiasi isz manęs. Isz kur pas jį ta buda atsirado? — mislyju sau, o nežinau, kad mano draugas nusipirko miestelyje lankus, užsistatė ant vežimo, o lietuvi užėjus, užtaupė ant jų skaras ir dabar sėdi sau budoje, kaip ponas, ir szyposi isz manęs.

Sztai tokius ir į juos panaszius daiktus įvescziau į Lietuvą, jei pasitaikintų į ją sugrįžti K. B. Hazleton, Pa.

Yra tai antras atsakymas ant konkursinio klausimo, kurį pastaciau skaitytojams trecziame savo laiszke. Kaip atsimentate, broliai, ketinau užbaigt konkursą 1 d. gegužio, bet, ligszio! atsiradus tik dviem kontestantam, prailginu laiką iki 1 d. rugpjucio szių metų. Mislykite, vyrai, ir raszykite ką jūs parsigabentumete gero savo broliams pripaustoje tėvynėje? Dėdami grudelį prie grudelio, suskrausite kruvą sveikų mislių ir naudingų troszkimų savo prigimtam krasztui. Ne vienas gal, perskaitęs jusų patarimus, persiims jais ir parvažiuos į Lietuvą ne su „fanaberija“ ir pasididžiavimu: kad, sztai! buvau svietur ir daug macziau, o jūs ką? — bet su szirdim, pilna gerų savo broliams velyjimų. Asz gi tuo tarpu pasznekesiu apie ką kįta.

Užpereitą sykį rasziau apie pasiszventimą lietuviystės reikaluose. Dabar atkartoju, kad auka — tai didelis daigtas, ypacz kaip ant aukuro prisieina sudėt visas savo viltis, viską, ką žmogus myli. ko trokszta ir ką turi. Bet pasiszventimas, jei iszeina ant naudos artimiems, yra garbingiausias darbu. Visas juokgi svietas žino Hektorus, Brutus, Washingtonus, Kasciuszkas, Patkulius, Margius ir kitus patrijotus. Bet ne apie juos asz kalbu.

Sziose dienose, kad Lietuva yra

ganubijama, kad net Vonsiackiai loszia rolę beveik Muravjovų — viesztielių, kad neturime vadovų, kurie galėtų uždegt mus tėvynės meile nors tiek, kiek dabar uždega Oranijoje generolas De Wet, apie visokius Kasciuszkas ir t.t. ne kalbėti neapsimoka. Pas mus dabar tautiszki darbininkai, tai ne Demostenai, ne Napoleonai, ne Vytautai ir ne Franklinai, bet Stojanai (žiur. apysaką: „Ausztant“) ir Tseresnyes (apysaka: „Pajudinkime“ vyrai, žemė!“) Poetų tokių, kaip Goethe, Dante, Mickeviczius neturime; dramaturgų, kaip Sophokles, Szekspiras ir gi pas mus nėra; rastininkų, kokiais buvo ir yra visokie Scotta'iai, Sienkevicziai, Tolstojai ir t.t. veltu pas mus jieszkoti... — žodziu, budina mus isz tautiszko miego ir ragina prie darbo menki, sulyginant su kitomis tautomis, rasztininkai ir neturtingi ukininkeliai. Tautiecius, ką gyvena isz plunksnos, pas mus galėtų suskaityti ant pirsztų, o tie turi menką užlaikymą. Krautuvių lietuviszkų rasztų (isžėmus Amerika) vienas lietuvis nelaiiko. Knygnesziai vsados yra pavojuje praradimo rasztų, pirkty Prusuose, ir pasodininimo kalejiman, — trumpai kalbant, isz raszliaviszkos pusės nėra gal ant svieto tautos, kuri būtų teip nuskriausta, kaip mēs. Norėtų kas paraszyt ką gerą ir galėtų, bet bijosi; paraszė kas kokį naudingą daiktą, kasztų nėra atspaudinimui; yra sziokios tokios knygos, bet reikia pasiszventimo jas platinant... Musų padėjimas yra dabar szitokis: raszyk ką, už tai užmokeszcio negausi; spaudzink knygas ir laikraszczius, pelno isz to neturėsi; platink rasztus tėvynėje, laukia už tai tavę kalejimas.

Gyvename valandoje pasiszventimų ir pasiszventimais Lietuva dabar gyva. Užtai važiuojant į tėviszkę su norais jai kokią naudą atneszti, iszpultų neužmirzti ir dvasiszkių jos reikalų.

Neviena yra ant svieto galva ir nevienoki sumanumai. Kas-gi už tai prasiimanys geriausius budus, kuriais galima būtų priversti galinczius duot lietuviams dvasiszką peną — raszyt, galinczius medegiszškai raszliaivą szelpti — aukauti, mokanczius rasztus platinti — pasiszvesti?

Svarbus tai klausymas ir apie jį verta palauzyti galvą, nes ant jo remiasi musų tautos gyvavimas ir augimas.

Karvojus.

Atviras laiszkas į Kn. Miluka.

(Prisijusta.)

Garbus Tautieti!

Kadangi suspausta nelaiminga tėvynė mūs nedaug turi sunų, kurie paszvestų visą energiją dėl jos gero, teisingu daiktu yra, idant mēs garbintumem visus tuos, kurie su nenuoduotu uolumu paszvezcia dėl jos savo triusai ir pinigą Tarp tokių beabejonės galime paskaityti Tą, garbus mūs Tautieti. Kadangi nuo szio! kaip matyt, Tamsta vietot pagyrimo ir paraginimo į darbą, nuo savo tautiecių apturi daugiau paniekinimų ir apszmeizimų, — priderytė yra kiekvieno, kurs Tamstos darbų vertę supranta, iszreikszti žodį sąjausmo.

Kaip toli nuvėjo užsijėdimas Tamstos prieszų, aiszkliai matosi isz to, jogiausiai užmanymai pas juos negauna pritarimo vien dėlto, juog Tamstos vardas yra su jais surisztas. Tas ypatingai aiszkliai pasirodė paskutiniame laike isz pozicijos, kokią priėmė „Vienybė“ o ypacz „Lietuva“ paskutiniame Tamstos užmanyme iszleisti Vyskupo M. Valancziaus rasztus. Nesąžiniszki Tamstos prieszai nesidrovi imtis net teip niekin go ginklo, kaip apszmeizimus vardo garbingo mūs Valancziaus — idant tiktai Tamstos vardą akyse tautiecių pažeminti. Tai gi buk Tamsta stiprus ir neduok savo dvasiai nupulti dėl to, juog Tamso prieszai atkaklys. Nepamirszk, juog visi geresni Lietuvos sūnus sanjauzczia Tavo darbams ir su nekantrumu laukia valandos, kurioje teisybė triumfavo, ir gerį darbą apturės vėrtą pripazinimą. Nedoras pasielgimas su Tavimi Tavo paieszininkų patvirtina tik Tavę persitkrinime, kad darbuojiesi nedovanai.

Mes visiszka! pagiriame Tavo trusavimus, džiaugiames ir siuncziame kuo karszcziusia už tai aczių!

Sztiu žygiu ypatingai pritariame užmunymui iszleisti a.a. Valancziaus rasztus ir sveikiname tam siekiui iszrinktą Komitetą! Linkėdami jam kuogeriausios kloties; prisizadame ir mēs patys pagal menkas musų iszgailes prie to grauzas veikalo prisidėti!

Roma,
24 Balandzio,
1901 m.

Vardan Romos lietuvių
E. MAŽUTIS.

Kas sviete girdet.

Naujas išradimas — ne-reiks mėsos. Napoleono I sunus badu mirė. Varguolis užs'atydamas daktus gavo devynis rublius, o tik pučė jų išpirkdamas turėjo užmokėti 15 rublių.

Džiaugkitės varguoliai, bet..... nuliuskite mėsos ir visokių valgių prekė-jai, jau žmogus galės be mėsos apsieiti. Netikit! Paklausykit. Kadagi žemė dabar vis blogyn eina ir norint ukiniui kai visokiais budais stengiasi ją pagerinti, javai kas metas mažiau dera, žmo-nes yra priversti kitokių darbo imtis, idant sau duoną užlyrbiti. Sunkiai gi dirbant, žinoma, reikia ir gerai paval-gyti, nes iš kieszieniaus pajėgų nepasi-semsi, tai ir vėl bėda. Taigi tą viską pasiryžo pavaryti A. Flugge. Jis pridirbo laukinių kaszonų milų, paskui laikydamas alkoholį, atėmė jiems pri-gimtą kartumą ir padarė labai gardų valgį. Bet ne tik gardų — labai sveiką ir labiau už mėsą sudrutinantį. O jau kaip pigus toks valgis, tai jau pigesnio ir nerasi. Virs laikai, kada iszkirs žmo-nės gruzes ir obelis, o sodins suduose laukinius kasztonus. Ir užtiesa, ar gi tai nebutų laimė varguoliam, turėti tokį pigų ir puikų valgį. O dabar ir kuni-gaiksčiai turi badą kęsti. Szitai ką raszo vokiszki laikraszčiai. Sako, buk 1879m. į miestelį Pantaisse atėjo koks senelis su paczia ir duktere Karolina. Nusisamdė sau mažą ruimuką, kurį už-krovė senais daiktais. Kitiem jo daiktai iszrodė tinkanziais tik ant mėszlyno, bet senelis labai tuos daiktus brangino ir vaktavo. Ant sienos užkabino Napo-leono ir kokios gražios ponios portretus ir teip gyveno. Vardu jis buvo Leonas, pravardės nežinojo niekas — nesisakė. Gyventi jam nesisekė; dirbti negalėjo, o valgyt reikia, tad visus daiktus, vieną po kito pardavinėjo, kad nusipirkt kasnį duonos. Tas to senelio vargas įpuole į akį milaszirdingų moterų. Užsiėmė jos auginimu mažos dukrelės, bet negalėjo isszizadėti savo moteriszko žingeidumo. Jos tyrinėjo pakol dasekė kokią jos turi augintinę. O žinot, kas tai buvo? Ne! Tai jums pasakysiu. — Tas senelis, tai buvo tikras sunus Napoleono I. Jų jis ir turėjo portretus. Daug jis vargo tu-rėjo pamatyti, kada jo tėvo žvaigždė užgeso. Na.... o ar-gi butų turėjęs tas senelis tiek vargo, jeigu jau seniau butų kas daręs valgį isz laukinių kasztonų milų?

Bet pakol tas valgis visur prasipla-tins, tai da nevienas varguolis turės pas-kutinį savo turą žydeliams parduoti. Kaip tai atsitiko Varszavoj. Vienas pa-vargęs žmogus, idant turėti ant kasnio duonos sunkiai serganzciai pacziai, nu-nesė į žydiszką lombardą užstatyti du aukšniu žiedu, sidabrinį su tokiu pat lenciugėliu dziegorėlį ir eilę naujų dra-panų. Už tą viską gavo pasisko-linti baisia sumą... *devynis rublius*. Na.... bet gi vis gavo ir pacziai duo-nos nupirko. Praslinkus apie porai mė-nesiu, tas vargdienis, jau turėdamas pi-nigų, nuvejo į lombardą, norėdamas isz-pirkti užstatytus daigtus, bet koks buvo jo nusistebejimas, kada jis dažinojo, kad jo daiktai tapo parduoti per licitaciją! Teisybė, pasisekė jam iszpirkti žiedus, bet už juos užmokejo 15 rublių, o dzie-gorelis ir drapanos liko. Tai, tai var-guoli! Kviesk kuo veikiausiai poną Flugge, kad pridirbtų isz kasztonų mil-ų skanaus ir pigaus valgio. **L a p i e n ė.**

Maskoliai Kynuose.

Paskutinės žinios isz Japonijos skelbia, juog Mikadcs vieszpatystė be-veik jau pasirengus į karę: laivynė kiek-vienoje valandoje gali plaukti prie Ko-reos, o 200 tukstanczių kareivių laukia tik ženkl, kad susiremt su kariumene „balto caro“. Už ką Japonija nori pesztis su Maskolija?

Paklausykit už ka.

Atsimenat, kad 1894 m. Japonija vedė pasekmingą karę su Kynais. Kar-szė ji tad kailį ilgakasiams be mielaszr-dystės, kad net miela buvo žiurėti ir, žinoma, norėjo isz savo pergalės pasi-naudoti. Troszko ji, butent, pasiimti sau Korea, didelį, turtingą krasztą, kurs szalia jos guli ir kurs jau seniai yra po jos įtekme. Bet czia pasidarė tas, kas atsitiko po karės maskolių su turkiais 1878 m. Insikiszko kitos vieszpatystės (ypacz Maskolija ir Vokietija) ir pasakė Japonijai: szelauk isz Koreos! Nusilp-nintas kare Mikado, pasikakino pora szimtų milijonų toelių ir sala Formosa, o vaisiais karės pasinaudojo kiti: Mas-kolija paėmė sau nė už szį, nė už tą Port-Arturą (pietiniame Koroos gale), Anglija Wei-Hai-Wei, Vokietija (tru-putį vėliau) Kiao-Czau, norėjo paskiau pasinaudot isz Kinų silpnybės Italija, bet jau buvo per vėlu.

Japonija ant visko žiurėjo, kaip ga-lite suprast, su širdies skausmu. Ypacz

pradejo neapkenst Maskolijos. Masko-lija-gi jau seniai geidė turėt „tolimuose rytuose“ saugų uostą, kurs niekados neužszaltų. Vladivostok tokiu nebuvo, delto buvo atkreipus atydą ant kokio kiniszko porto, ypacz ant Port-Arthur'o. Galutinai jai pasisekė ji paimt, ir tada ji užsimanė sujungti savo Siberijos ge-lezinkelį su Port-Arthur'u per Mandžu-riją. Bet apsaugojimui susineszimų su nauju portu, reikėjo paimt po savo prieglobą Mandžuriją.

Didžiausia prieszininkė Maskolijos Kinuose pasirodė Anglija, po kurios į-tekme buvo ciesorius Kwang-Su. Cieso-riene — naszle tuo-tarpu buvo prie-lanki Rosijai. Tai-gi norint paimt Man-džuriją, reikėjo pasodint ant sosto cie-sorienę. Tas Maskolijai ir nusisekė 1898 mete.

Bet to dar neužteko. Kinuose augo neužkentimas svetimszalių ir pamaži rengėsi teip vadinamas „bokserių ju-dejimas“. Maskoliai apie tą judėjimą gerai žinojo ir jam pritarė. Kilus sumi-szimiui priesz europieczius, Maskolija mislijo įsikiszt į tarpą kinieczzių ir euro-pieczzių ir numalszint abidvi pusi. Tokiu budu ji butų pasirodusi kaip apgy-nija Kinų, už ką dėkingi sunų saulės butų atidavę jai Mandžuriją. Teip Mas-kolija sau mislyjo, bet atsitiko kitaip. Sztai „bokseriai“ sukilo pirmiau, nė kaip maskoliai norėjo. Caro vieszpatystė tuokart prie karės dar nebuvo pasire-gusi: kariumenės ant Amuro stovėjo mažai, Mandžurijos gelezinkelis buvo dar nepataisytas. Noroms-nenoroms Maskolijai prisiejo loszti rolę apgynėjo kriksczionybės Kinuose.

Kad karė virė tarp susidraugavusių vieszpatysczzių ir bokserių, Maskolija grudo, niekam netėmijant, kariumenę į Mandžuriją ir, kad europiecziams ant galo nusisekė užimt Pekiną, ji jau turėjo szitą krasztą savo rankose. Daugiau Maskolija nieko ir negeidė; delto tu-jau po užėmimui Pekino, pradėjo savo kareivius szaukt atgal. Norėjo mat pa-sirodyti prietelka Kinų. Bet ir czia kitos vieszpatystės supainiojo planus, o mi-nisteris užrubežinių dalykų, Muravjovas, palydėjo net gyvastį, nes iszdavė per greitai Maskolijos norus.

Pasibaigus karei Kinuose, europie-cziai pakėlė klausymą apie pasidalinimą turtingais krasztais nuveiktos ciesorys-tės. Maskolija tam stacziai pasiprieszi-no. Dėl ko — aiszku kiekvienam. Sztai

per pasidalinimą kitos vieszpatystės būtų praturtejusios, jai daugiau nebutų niekas tekę, kaip tik Mandžurija, o tą krasztą ji jau ir teip turėjo savo rankose; per pasidalinimą, Korea būtų tekusi Japonijai, o Maskolija turi teip pat atkreipti akį ir ant tos provincijos. Maskolijai nusisekė apmuilinti akis Europai, bet Japonija gerai žinojo, ko caras nori.

Tuo paciu tarpu ejo slaptingos derybos tarp Maskolijos ir Kinų apie Mandžuriją ir kitas siaurines provincijas. Bet derybos išėjo į aikštę. Pirminė vieszpatystė, kuri užklause Maskolijos, ar ji ištiesių nori paimt Mandžuriją, buvo Suvienytos Valstijos. Caro pasiuntinis Washinton'e, Cassini, griebsi apgavystės: atsakė jisai, kad Maskolija nenori imt Mandžurijos ant visados, bet tik iki tam laikui, kol nebus pabaigtas geležinkelis. Insikiszo į tą reikalą kitos vieszpatystės. Kinai, matydami užpakalyje savęs parėmėjus, atsakė pasirasztyt po sutartim su Maskolija ir žiai neprisiėjo nieko kito daryt, kaip laukt, kol viskas nenusimalszins. Jai be abejonės nusiseks nutildyt neramumą Europos ir, jeigu neszjmet, tai už keliu metu visa siaurinė dalis Kinų pareis į jos rankas legalizškai.

Mato tai Japonija ir rengiasi prie karės, nes žino, jei dabar jai nenusiseks užlaikyt Koreos po savo įtekme, ją užims maskoliai.

Ar karė kils, nežinia. Žinoime tik sztoje valandoje, juog tolimuose rytuose Japonija ir ant žemės ir ant vandens yra sūpresnė už Maskoliją, o paskutinėje karėje su Kiniais parodė, juog turi gerus kareivius ir gerus generolus.

Augimas Trustu Amerikoje.

Galingiausiu finansuose Amerikos (o gal ir viso svieto) yra dabar ne Rockefeller, bet J. Pierront Morgan. Nu sisekė jam sudaryt angliu, geležinkeliu ir plieno trustus (szito pastarojo kapitalas išnesza negirdėtą ligsziol sumą *bilijono dolieriu*) Dabar pareina žinia, kad jam nusisekė nupirkti vieną iš didžiausių laivų kompaniju, Leland Line. Ta kumpanija turi 65 garlaivius ir siunti neja savo laivus tarp New York'o, Boston'o, Philadelphios, New Arleans ir Liverpool'io, London'o išz vienos pusės, ir tarp angliszku portu bei vakarinės Indijos, Viduržeminiu ir juoduju mariu. Kapitalas tos kompanijos yra apskaitytas ant 75 milijonu dol. Mor-

gan'as mislyja per 5 metus pastatyt deszimtį milzinziszkų garlaiviu už 50 mil. dol. Szitą kompaniją jis nori sulieti su Transatlantiszka linija, kuri turi 23 garlaivius, važiuojanczius tarp New York'o, Baltimorės ir Londono. Jeigu atsimsimsime, kad Amerikas perka vis daugiau ir daugiau garlaiviu ant tykioje okeano, pamatysime neužilgo gal, kad pirklystė viso svieto pereis išz didesnės dalies į rankas Amerikos.

Pamislykime tiktai, koks tai milzinziskas bus trustas.

Visokios žinios.

NAUJAS IŠRADIMAS EDISONO.

Laikrščiai paskutinėse dienose praneša, juog Edisonas išrado naują akumuliatoriu, kuris savo pigumu bei prastumu padarys didelę revoliuciją ant technikos dirvos. Jistvirtina, buk anglis paliks visai nereikalingos kain del šviesos teip ir del pajiegos (sylos) laivų etc.

Nuo grapo Tolstoj garsaus maskoliu rąstininko ir reformatoriaus, kurj neseniai iškeikė maskoliška dvasiškija kaipo Herteiką tose dienose, kaip praneša laikrščiai, pareikalau, kad apleistų maskolijos rubežius; tas atsišaukė per laiską į patį carą tais žodžiais: Ir vėl žmonių žudymas, vėl kankinimas, vėl baisios koros, vėl neteisus skundai (donosai) kasdieniniame parėdke. Vėl Maskolijos ukėsai dalinasi į dvi tarp savęs kovojancias partijas, gali buti kad ir dabar tuos sumišimus sustabdys su pagalba palicijos ir kariumenės, ale ateis laikas, kad kariumenė ir palicija persitikrins, juog neprivalo užmušti savo locną broli. Taigi atjauciančių dvase liuosybz del konstitucijos, gali ant laiko sulaikyti ale jokia žmogaus sylla nepataikins jos užgėsiminti.

Masonerija matyt maskolijoje dar visai ant menko pamato stovi, kaip kitose civilizuose vieszpatystese. Maskolijoje, jeigu nori kokį geresnį uredą gauti, už kurj valdzia moka algę, reikalauja nuo jo, kad butu stačiatikiš (kacapas) nes kitu tikėjimo žmonems sunku gauti kokią geresnę tarnystą. Kur kitur valdzios daugiau žiuri ar jis yra masonas; tada greičiaus tokį užturi jo bendrai. Ypač čionai Amerikoje pradecant nuo prezidento iki mažiausio uredninko visi beviaik masonai: taigi matyt visur tas pat bėg nuo lietaus papulsis po ryna. Žmogus šiandien saužiniš kas ir norėdamas užlaikyti savo tikėjimą buna pažvelgtas.

STEBUKLINGAS ŠIANDIENINIS GYDYMAS.

Skaitant laikrščius - reikia tiktai stebėtis, vienam ligoniui neva visus grubus išmė, o pataisęs vėl įdejo, kitam vėl širdį išmė su-

siuvo, o vienas navet drąsuolis daktaras, buk prižadėjęs širdį perstojusią plakti (pulsui sustojus) atvesti į normališką vaikščiojimą lyginai kaip laikrodžiui sustojus pavaryti, o tad graboriai galės eiti kito amato jieškoti. O tempo-ra, o mores. —

HOTELIS DEL ARKLIU.

Bostono „Bord of Health“ nutarė pastatyti didelį hotelį del arkliu, kuris kas tuos \$250,800. Plianas mineto hotelio sako bus panašus į puikiausia New Yorko hotelį, „Waldorf Astoria“. Turės septynis florus; ant kožo floro galės talpinti po penkis arklius. Teip del šieno ir furmono bus atskiri, vieta. Ant aukštesniu floru užvežti turės ant to atsakančius elevatorius. Tai vis milijonierų zobova.

Pagal pažintį didžiausių diplomatų, Cuba niekadus nebus pripažinta neprigulmįnga, kadangi perdaug arti yra Amerikos, turėdama liuosą valdzia, perdaug prisikolintų, o paskui Europos kapitalistai turėtų tiktai per karę savo turta išzliuosuoti, ko Amerika niekadus nepavestų gadinti sau biznį. Taigi Cuba liko po protektoratu Amerikos, pakol jos nejkunys į uniją Amerikos.

Stebėtinas dailtas: didžiausiuose Amerikos korporacijų trustuose nerasi jokio zydo stockholderio. Zydai nelabai puola ant Wall str. N. Y. del spekuliaciju, paprastai zydai ant spekuliacijos yra labai konservatyviszki, tokiu paveikslu yra Rothshildai Europoje.

Anglijai karė su Boerais kasztuoja kasdien po \$500,000. De Wet yra del Anglijos kasztiauniasias daimantas.

Amerikai karė su Filipiniais kasztavo \$1, 500,000. Tokia suma bile Europos vieszpatystę būtų subankrutijus.

Gyventojai Izspanijos beabejo yra nelaimingiausi visos Europos. Tenai nē vienas nenori dirbti, tiktai tinginiauti, o neiszpasakytai didelės mokestys, kas žmonėms atima visą energiją. Izspanijos liga yra tinginystė, kuri užkrėtė visas latvinsziskas rasas iszskyrus Franciją.

Kinuose yra labai keistas budas. Kartras isz mandarinu labai prasikalsta, tad prisinczia žinia, kad papildytų sauzudystę, ką minėti mandarinai sau už grbę laiko ir priima paliepiamą, nes tokis yra laikomas už didelį patrijotą.

Balius.

Szv. Kazimiero Draugystė Pittston'e Ba. 29 d. Geguzio kelia baliu, ant kurio nuoszirdziai užkveczia visus tautiecius. 15-tas procentas nuo uzdarbio yra paszklyrtas ant iszleidimo Vyskupo M. Valauneciaus rasztu.

BULVE.

Abelna istorija.

Bulvė auga visur: juodžemij, moli-je ir smiltynuose. Dideli plotai laukų visose pasaulės szalyse apsuodyti bulvėmis. Bulvės yra kasdieninis, paprasčiausias ir gardžiausias žmonių valgis. Didžiausių bagoczių puotos, karaliskiečiai, neapsieina be bulvių. Varguoliams vėl bulvės yra pigiausias maistas. Pavargę, baduojanczioms szejmynos, užstojus badmecziams, jei kuom szejp teip praminta, tai greiciausiai bulvėmis. Neturtingų žydelių szejmynos veik vien tik bulvėmis ir gyvena. Yra net lietuviszka pasakaitė sudeta. Gyresi kartą žydelis ukinkui, kad poniszkaiz gyvenąs.

— Ui, pas man vis trys patriovos ant stalo.

— Vai kokios? — klausė ukinkas.

— Ui, vis bulvės keptos, bulvės virtos ir bulvės szutintos! — atsakė žydelis.

Bulvės yra geradėjingiausias žmonių penas. Mums sziądien rodosi, kad be bulvių negalėtume gyventi. Ir nusišebėsite, kada pasakysiu, juog priesz 100 metų Lietuvoj bulves da suvis menkai kas pažinojo.

Mislinu, kad kiekvieną užims szių žingėidi bulvių istorija, kurią czia pasiryžiau aprasztyti.

Pirmių pirmiausiai žinokite, kad tėviszkė bulvės yra Amerika. Priesz atradimą Amerikos, žmonės Europoje bulvių visiszkaiz nepažinojo. Ir po atradimo Amerikos bulvės negreit prasiveisė. Pirmutinis pargabeno bulves isz Amerikos į Iszpaniją zokoninkas Hieronimas Kardan ir pasodino jas daržė savo kljosztoriaus dël zobovos. Buvo tai metuose apie 1550. Teip rodo senovės rasztaiz. Amerikos gyventojai, indiecziai arba indijonai, bulves savo žemėje sodino dël valgio. Ale baltieje Europos žmonės ilgai prie valgymo bulvių negalėjo priprasti. Per ilgus metus bulvė Europoj buvo žinoma vien kaip dimnas Amerikos augalas. Da 1719 metuose bulvių nauda nebuvo prigulincziaiz su-prasta. Nekokis Wise iszduotoj tuose metuose knygelėj raszo apie bulves, kad anos esą menkiaus naudingesnės, nei ridikai. „Ale — raszo jis toliau — bulvės sodinamos dideliame skaitliuj galėtų buti vartojamos kaip edėsis dël

kiaulių arba kitų gyvulių“. Kiti raszti-ninkai pradėjo pranaszauti, kad bulvės gali but vartojamos ir kaipo valgis dël biednų žmonių, ypatingai badmecziuose, kada neuždera javai. Tą mislį pagavo visokios labdaringos draugystės ir rėdai, ir pradėjo gundyti žmones, kad sodytų bulves, palengvindami jiems gauti sėklą.

Tokių budu bulvės Anglijoj ir Irlandijoj pradėjo platintis jau pabaigoj 17 amžiaus, ale Szkotijoj tik pradzioj 18 amžiaus jas žmonės pradėjo sodinti kur — nekur savo daržuose. Da vėliaus pradėjo vartoti bulves Francuzijoj ir Vokietijoj, į kur jos parėjo isz Iszpanijos. Pirmiausias bulvių vardas Europoje buvo „papas“, kitas vardas „batatas“. Anglai ir sziądien bulves vadina pagal sną senoviszką užvadimą „potatoes“. Vokiecziai vadina bulves „kartoffel“.

Bulvės Lietuvoje.

Lietuvoje bulves pradėjo žmonės veisti, galima tvirtinti, tik paskutiniame szimtmetyje. Prasiplatino jos pas mus suvis neseniai. Iki metų 1800 bulvė neturėjo lietuviszkoje kalboj tikro, tvirto užvadimo. Mielkes Žodyne, iszduotame apie metuose 1880 vardo bulvės lietuviszkoje dalyj suvis nesiranda. Vokiszkoje žodyno dalij, teisybė, vokiszkas „erdapfel“ yra iszsvestas lietuviszkaiz „ziem-obolys“, t. y. „žem-obuolys“ arba „papedziai“. Bet nekurie isz mokslinczių abejoja, ar tais žodziais yra užvadintos bulvės, ar kokis norint kitas žemės vaisiūs? nors, „papedziais“ nekurie Prusų lietuviai vadina bulves po sziadieniai. Buk kaip nebuk, pirm szimto metų Lietuvoje ir Kursze, o teiposgi ir Maskolijoj ir Lenkuose, bulvės buvo menkai vartojamos, ypatingai jos buvo mažai prasiplatinę tarp ukinkų.

Po sziadieniai bulvių vardas Lietuvoje da nėra gerai insiszaknėjęs. Kiekvienas krasztas jas vadina savaip: *bulvėmis* vadina suvalkiecziai. *bulbėmis* nekuriose dalyse Žemaczių. *roputėmis* arba *rapukais* pa-Nemunėmis nekuriose vietose. *padėdziais* prusai ties pilkalniu. *kardupeliais* zanavykai.

Teippat vadina bulves nekuriose vietose *dulėmis*, *ercziukais*, *klumberėmis* (Kolumbus-eier), *pumpucziais*, *sčiniais*, *skubutėmis* (gal skabutėmis), *racinėmis* ir t. t.*)

Dabar yra Lietuvoje visokios bulvių

*) Žiūrėk Kursaczių Žodynas ir Mitteilungen der Lit. Lit. Gesel. 4 Band, s. 325 ir 326.

veislės: *anckinės*, *szampionai*, *amerikinės*, *kumelinės*, *rozinės*, *czigoninės*, *joninės*, *baltosios*, *margosios*, *melynakes*, *raudon-ziedės*, *baltziedės*, *melynduobės*, *pelinės* ir daug kitokių.

Tokia yra bulvės istorija.

Musu tauta.

Ant kranto dailios upelės pasodino koks tai rupestingas žmogelis sėklą isz obuolio dailaus medzio. Sekla ta žemės szlapumoj gulelama, pradėjo isz leto leisti isz žemės mažą diegelį. Tas diegas pradėjo iszbujoti ir po kelių metų, iszaugo dailus medis; iszdavė vaisių ir ne vienas pakelevingas žmogus, atsisedęs po tuom medziu, pasidžiaugė, suvalgęs gardų ir didelį obuolį.

Daug metų perėjo laimingo gyvenimo aplinkinės žmonės, nes kožnas galėjo pasilinksinti atejęs po tuom gražum ir vaisingum medziu. Velnias, žiuredamas ant žmonių laimės, toj aplinkineje gyvenanczių, kaipo didžiausias prieszas pradėjo mislyti kaip isznaikinti tą medį ir atimti duotą žmoniūs laimę. Isz pirmo užleido negerus gyvulius kaipo tai: kiaules, oszkas ir tiem panaszius, kad jį isz szaknių iszsverstų bei apgrauztų ir kad medis iszdziūtų. Bet žmones pamatė apgadintą medį, jo gailėdamiesi apraiszijo jį, apkasinėjo ir vėl medis sveikas stovėjo.

Velnias matydamas, kad tuom neisznaikins medzio, pasiryzo aptverti tvorą, idant žmonės negalėtų priesti prie to medzio. Teisybė, tuo daug užkenkė, bet vis žmonės rado budą: pasidarė kopezias ir raples ir teip nor su dideliu vargu dasiekė nuo medzio vaisių.

Matydamas tai velnias, pasivertė į labai didelį kirminą, pragrauzė medyje skylę, įlindo į medzio szirdį ir pradėjo graužti.

Mieli brolia katalikai lietuviai! turbut jūs lengvai galėsite suprasti, kas tas medis yra. Szitai: tas medis, yra tai mūsų nelaiminga, pirma buvus daili, iszduodanti dailius vaisius, tauta. Ji per tiek metų, vison, katalikiszko tikėjimo grožyben, plaukė kaipo vėjas per isznokusius rugius arba kitokią gerybę isz lengvo ir dailiai ją lankstydamas, kaipo laivas plaukiantis ant ramių jurių pavirsziaus. Bet szitai dabar jau nematome tos linksmybės ir laimės mūsų tautos. Dabar galime matyti tiktai skausmą szirdies zieki tiek apsiszvietusio tautieczio. Jau tas kirminas įsigrauzė beviaik

į širdį ir nori medį nudžiiovinti. Kuogi dabar galime tą dailų medį išgydyti? Žmogaus ranka negali medžio širdies dasiekti ir kirminą negali izmesti, nė isznaikinti, nė nuuodinti, nė gyvą pagauti. Kaipgi mėg turime tą medį gelbėti? Sžitai, pagal mano nuomonę, mėg turime praszyti pagalbos To, kuris sutvėrė tą medį ir tą kirminą; Jam paliepiant, kirminas iszlys ir mēdis liks sveikas.

J. Pikutis.

Trumpos Pasakeles.

dangiausiai Lietuvoje senelių pasakojamos

Surinko Jr. Jonas.

Gudo Kopustai.

Vaziavo gudas su bastuciais (kopustais) į miestą. Pasitaikė vaziuoti per upę. Vežimas, kresteles nuo kranto, suiro ir bastuczių galvos pradėjo dribiti į vandenį. Renka gudas plūduriuojančias bastuczių galvas, ale visas negali vandenij pagauti. Tos po visus krasztus įasklido, o vandens sriovė jas da labjaus sklaido. Gudas mato, kad jo darbas per niek. paveizdėjo tik į iszi-sklaidžiusias bastuczių galvas ir tarė:

— Ai, Dieve, Dieve, visur teip yra pasaulėje, *kas galva, tai ir protas.*

Pernai Lietuvninkai, gal pirmu kart savo istorijoje, apėjo szią apvalią žemelę. Apkeliavo susideje; vieni isz rytų, kiti isz vakarų. Susitiko mieste Pekine ir kituose Kinų žemės miestuose.

Asz czia noriu kalbėti apie tai, kaip pernai, galima sakyti, visos pasaulės vieszpatystės susitarė skersti kiniecius. Vokiečiai prie skerstuvų buvo pirmutiniai! In tą karę insikiszo ir Amerika. Amerika mat ir nori pasirodyti galinga. Su maskoliais tapo atsieti į Kinus, kaip galime numanyti, daugelis isz lietuvninkų. Amerikos kareivijoj teipat radosi keletas lietuvninkų. Tokiu budu tie lietuviszki kareiviai, vieni su maskoliais isz vakarų, kiti su amerikieciais isz rytų, apėję visą žemę, susitiko Kinuose.

Susiejus, vienas isz lietuvninkų prie Amerikos kareivijos klausia kito lietuvninko isz po Maskoliaus kareivijos:

— Brolau – sa'ko – kaip tu į sžitą peklą papuoliai?

— Per liosus priėmė – atsakė anas – žinai, Maskolijoj jei-prisiej, nuo vaisko neiszsusuksi. Stupai, ir gana. Ale pasakykie tu man – klausė jis amerikiecio – kaip tu Kinuose atsiradai?

Juk per nevalią tavę czia niekas negalėto atneszti?

— Asz, asz... – atsakė mikcieodamas amerikietis – isz savo liuoso noro pasidaviau į kariumenę.

— Kiba tavę pikta dvasia prie to prigundė, kad savnoriai eitum nekaltus žmones muszti. Kas kita su manim – paėmė, atvarė; mano sąžinė gryna, tegul atsako tie, kurie manę prie pikto verzia.

Teip koliojo lietuvis isz Maskolijos lietuvį Amerikietį. Isz dalies turėjo teisybę!

Bet kas mums galvoj, kad nekurie isz Amerikos lietuvų eina savnoriai tarnauti į kariū-minią. Nor tai eina, mums vien džiaugsmas, kad isz Kinų žemės lietuviszki kareiviai mūs neužmirso ir per laikraszczius gana tankiai atsilankydavo pas savo brolius su žinioms: Amerikos lietuviai raszinėjo korespondencijas į Amerikos lietuviszkus laikraszczius, o Europos lietuviai siuntė korespondencijas į Prusų laikraszczius.

Džiaugsmas teip-gi isz to, kad ir kiti neužmirso savo tėvynės ir savo kalbos, kad isziraszinėjo lietuviszkus laikraszczius ir juos noriai skaitė (ne teip, kaip kad pirmiaus kareiviai elgdavosi). Aczių Dievui ir už tai!

SZIE BIZNIERIAI IR GEROS VALIOS ŽMONES PAAUKAVO VYSKUPO VALANCZIAUS RASZTU ISZLEIDIMUI.

Kun. J. Servetka, Freeland, Pa. \$10.00

A. Matusевичia, Mahanoy City, \$5.00

Pr. Kepezinskas Gilberton Pa. \$1.00

J. Tamaszauckas „ „ „1.00

Juo. Lapukas „ „ „1.00

V. Pautienius „ „ „1.00

Jur. Marcinkevicia „ „ „1.00

Pr. Nuleckas „ „ „1.00

Ad. Ivanauckas „ „ „1.00

V. Dambrauckas „ „ „1.00

And. Sziupaila „ „ „1.00

Petr. Juozupavicia „ „ „1.00

And. Juozupavicia „ „ „1.00

Jul. Zapitauckas „ „ „1.00

Mat. Butkevicius „ „ „1.00

V. Matokas „ „ „1.00

And. Kalvinskas „ „ „1.00

Ant. Kazaczunas „ „ „1.00

Raul. Klimavicia „ „ „1.00

Aug. Nedzinskas „ „ 050

Pet. Morkunas „ „ 050

Juo. Morkunas „ „ 050

Dom. Morkunas „ „ 050

Juo. Klimauckas „ „ 020

Jur. Mitrikevicius „ „ 050

T. Glinskas „ „ 050

Jur. Labaszauckas „ „ 050

Jon. Ulbinskas „ „ 050

Baltr. Pecziulionis „ „ 050

Mik. Urbanavicius „ „ 050

An. Grundzila „ „ 050

Mot. Stuckas „ „ 050

K. Vasiliauckas Minersville Pa. \$1.00

J. Moliuszis, Shenandoah, Pa. \$5.00

J. B. Davis „ „ „5.00

Dr. D. I. Longton „ „ „5.00

Dr-stė szv. Petro ir

Povylo „ „ „5.00

M. H. Mason „ „ „5.00

M. Marcinkevicia „ „ „3.00

Ad. Bujauckas „ „ „5.00

Jiev. Banionienė „ „ „1.00

J. Czerneckis „ „ „1.00

J. T. Canfield „ „ „1.00

S. Ramonaitis „ „ „1.00

J. Orevicia „ „ „1.00

J. Jankaukas „ „ „1.00

Rothschild & Son „ „ „2.00

J. Malakauckas „ „ 050

Kolektorai: kun. A. Milukas,

Kaz. Radzevicius.

J. Misiukas, Hazleton, Pa. \$1.00

P. Yszmanta „ „ „1.00

Dr-stė szv. Petro ir

Povylo „ „ „4.00

V. Aliszauckas „ „ 050

K. Pundins „ „ 050

S. Agientas „ „ 050

P. Butkus „ „ 050

L. Slavickas „ „ 050

F. Mikalajunas „ „ 050

J. Fraitikas „ „ 050

S. Jurgelevicia „ „ 050

V. Rugelis „ „ 050

A. Lieleikis „ „ 050

J. Karpiejus „ „ 050

V. Žemaitis „ „ 050

J. Karasinskas „ „ 050

Kolektorai: T. Rauliszki,

J. Žibutis.

K. Baurėnas Lawrence, Mass. \$1.00

Tam. Bartwood „ „ „1.00

K. Gaidimavicius „ „ „1.00

Juo. Buzenczis „ „ „1.00

Ant. Klivoka „ „ 050

M. Kendraitis „ „ 050

Smulkesnių aukų „ „ 045

Kolektorai: Andr. Mikaulaukas,

Jon. Smalietis.

Per T. Krizinaucką:

Iz. Stankaitis, Brooklyn, N.Y. \$1.00

Dr-stė szv. Jurgio, Forest City, \$60.00

Kun. J. Kuras „ „ \$15.00

Prez. szv. Jur. Dr. J. Kreczika.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGZDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —

94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed.

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikraštis

„ZVAIGZDE“

Isleina kas **CZETVERGAS**, 94 Grand Street.

Kasztuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50,

Anicetas Baltiejus, Dažiūrėtojas

Korespondencijas ir laiskus su pinigais adresuokite:

„ZVAIGZDE“

Station W. P. O. Box. 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 2160 WILLIAMSBURGH.

Isz lietuviszku dirvu.

Pittston, Pa. Naktį isz 22 į 23 Balandžio, du garsys visam Pittston'e valnamaniai užpuolė vieną angliką T. E. Devenport'ą ant ulyczios einant namo, sumuszę ir atėmė 51 dol., bet ant nelaimės jis juos pažino ir ant rytojus paszaukė pas skvajerį Beynon, o ir liudinotojus pridavė: vieną hetuviszką salioninką ir kitą vaikną, pas kurį tas anglikas o ir jo užpuolikai sykiu gėrė ir teiravosi apie jo užpulinimą. Skvajeris pareikalavo nuo jų bėlos (kaucijos) po 2.500 už kiekvieną, o kad neatsirado toks, kurs norėtų tiek bėlos pastatyti, tada likos jiedu nuvežti į pavieto dzėlą, bet diena 26 Balandžio per pasidarbavimą visų jų pasekėjų ir paėmus lojerį, bėla per kortą tapo numazinta tik po tukstantį nž kožną, kurią užstatė T. Pauksztys. Prova bus korte szitą mėnesį, kurios pasekmę paskui paraszysiu ir daugiau apie tą paaiszkinsiu.

Diėną 1 Gegužės mūsų moterų Draugystės szv. Cecilijos buvo balius, ant kurio buvo užpraszytas ir kun. A. Milukas isz Shenandoah'rio su prakalba, kuris nors trumpai, bet aiszškiai iszaiszkino naudą moterų draugystės ir dailioj savo homoristiszkoj kalboje puikiai paaiszkino mūsų szliuoptarniams jų

kvailumą, priveddamas žodžius Kristijono Donelaiczio, kurie labai szliuoptarniams pritinka.

Pereitos nedėlios vakarą, t. y. 28 d. Balandžio, garsaus valnamanio name užpuolė trys lietuviszki valkatos ant Jo- no Vinczausko ir teip sumuszę, kad net į ligonbutį turėjo vežti, kur daktarai mažą turi viltį užlaikit prie gyvasties, nes galva baisiai sudaužyta. Užpuolikus nuvežė į pavieto kalėjimą.

Tai vis vaisiai Szliupo bei Dilionio mokslo apie ligybę bei rojų ant žemės. **VUOSLĖ.**

Baltimore, Md. 30 d. Balandžio, 1901 m. Guodotina „Zvaigždės“ Redakcija! Del artymo meilės teiksites patalpinti szitą straipsnį.

Liudna mums girdėti tokius armyderius, kokius S. L. A. kelia keli isztvirke valnamaniai, taigi artinantis XVI Seimui, rinkite dorus delegatus, nes mes be jokio atsakimo turime Susivienijimą apvalyti nuo bedievių. Nieko nepaisydami jų korespondencijų ir kliksmų visuose kampuose be jokios tvarkos, mes neturime bijotis tos vortinklių tvoros, kurią mūsų bedieviai priesz mūsų akis tveria. Mes turime savo ūsas, kurių turime laikytis ir tą tvorą sugriauti. Iszliuosavę mūsų Susivienijimą nuo bedievių, mes pamatysime mūsų dirvą gražiai žaliuojancią, ir galėsime džiaugtis isz teip puikioms mūsų Organizacijos. **Su guodone**

Jonas Karalius

13 kuop. Sąnaris.

Scranton, pa. Sąnarius Scranton'o kuopos, „Tevnės Mylėtojų Draugystės“ ir visus kitus tautiecius užkviečziane ant susirinkimo, kuris paskirtas ant 19 dienos Gegužio, t. y. nedėlioje, 6:30 valandą vakare ant Leonardo salės,

111 W. Market str.

Scranton, Pa.

Komitetas.

PASARGAI!

„ZVAIGZDES“ spaustuvė yra atidaryta sziomis valandomis.

SZIOKIOM DIENOM:

Nuo 8-os ryte iki 9-ai vakare.

NEDELIJOJ:

Iš 10 iki 11 ryte ir nuo 2 iki 5 po piet.

Vietines Zinios.

Po labai ilgai ligai, 3 diėną Gegužio atsiskyrė su sziuom svietu Izidorius Mickevicius. Velionis turėję 36 metus amžiaus. Amerikoje pergyveno 12 metų. Paliko paczia ir trejetą vaikuczių. Paėjo isz Virbalio, Suvalkų gub. Velionis prigulėjo prie szv. Jurgio Draugystės ir tapo gražiai palaidotas. **Amžiną jam atilsį.**

Vokiszkas North German Lloyd laivas „Verra“, plaukiantis isz Neapolio į New Yorką, atvežė 1200 italijoniszkių emigrantų. Kadangi ant laivo susigrudę žmonės pradėjo sirgti, laivą sulaukė ir daugelį pasazierių paėmė ant kvarrantanos. Kitas visas laivas tapo sulaukytas ant 9 diėnų.

Kiti laivai, plaukianti isz Italijos į Ameriką, atveža emigrantų nemažiau, kaip „Verra“ teip, juog szitą mėnesį laukiama atvažiuojant į Ameriką 40.000 emigrantų isz vienos Italijos.

6 diėną Gegužės, ant laivo „Verra“ laimingai parplaukė į Ameriką Kun. V. Matulaitis. Apvažėjo jis beveik pusę Europos, užsilaikydamas ilgesnį laiką Szveicarijoj ir Ryme, kur rado didesnius burelius lietuviszkos jaunuomenės, beinanczios tenykszcziuose universitetuose įvairius mokslus.

Daugiau kaip 30 metus iszmėgintasi **Dr. RICHTERO** wisam swietul zinomas

“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
 yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
 ir wisoku Rheumatiszku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. A. Richter & Co.,
 215 Pearl Street,
 New York.

AUSZTANT.

T. T. Ježo apysaka.

LIFTUVISZKAI ISZGULDĖ JONAS MONTVILA.

(Tąsa).

Pasirodymas tarp mokslainės durų agos ir zaptijų pertraukė lekciją. Vaikai su tobyčelėmis cilėmis sėdėjo ant žemės, o Stauko ant juodos lentos rašė kreida raides ir garsiai jas dėstė. Vaikai ir mergaitės kartojė paskui jį kiekvieną raidę. Pertai mokslainė buvo riksmas. Dėstė žodį: „baba“.

— Buki az—ba *) — sakė Stauko.

— Buki..... — paantrino vaikai ir pertraukė.

Staiga visi nutilo. Kelios dešimtys porų akių atsikreipė ant agos, kuris įėjęs per duris sustojo ir atsikreipęs prie stovinčio su kreida rankoj Stauko tarė liepiančiu balsu:

— Išduok komitadžą Stojaną Krivenaitį!.....

Stauko visai nesusimaišė. Žengė porą žingsnių prie durų į kitą kambarį, atidarė duris ir šuktelėjo:

— Stojane, bėgk!.....

Paskui vėl jas uždarė ir atsistojo prie jų.

— Atdaryk duris! — riktelėjo aga prisiartindamas.

— Luktelk, džanem!.....? — tarė ramiai.

Agą sustojo, perimtas ramumu, su koku Stauko kalbėjo. Tuojaus bet vėl lindo prie durų.

— Luktelk..... — tarė vėla Stauko.

— Kodel?..... — užklausė aga.

— Luktelk..... — atkartojė.

— Eh!..... — nekantriai sumykė aga.

— Duris aš tau atidarysiu pats — tesė Stauko.

Agą vėla sustojo ir mostelėjo į zaptijus, kad citų prie durų.

— Palauk—gi truputį..... — kalbėjo Stauko, rodos, norėdams juos perkalbėt.

— Ko čia laukti!..... — riktelėjo aga. — Hei!.....

— Palaukite del jus pačių gero..... — pradėjo Stauko, norėdamas užtruktį agą ir tokiu budu duot pabėgti Stojanui.

— Del kokio gero? — užklausė aga.

— Veltui diugsite..... Komitadži turi, rodos, septynis revolverius.

— Zaptijai tai išgirdę sustojo.

— Neskaičiau — traukė toliau Stauko, — bet mačiau..... čia vienas, čia kitas, čia trečias.....

Sakydamas tai rodė victas ant savo diržo, kuriose, buk, Stojanas turėjo revolverius. Turkai žiūrėjo ir klausė, o jis išleto kalbėjo:

— Čia ketvirtas, čia penktas, čia šeštas, čia septintas, čia aštuntas, čia devintos, čia.....

— Pss dur! — suriko aga.

— Luktelk—gi tik vieną truputį, aga effendim, suskaitysiu... čia vienas, čia kitas, čia trečias.....

— Ih! prie duru!..... — paliepė zaptijam.

Zaptijai vienog nesiskubino. Kiekviens išsiėmė revolverį ir peržiūrėjo juos, paskui išsiėmė kinzalus. Pirmiausiai stovintis pasiemė revolverį į tiesiąją ranką, kinzalą į kairią; paskui apmainė ir žengė pirmyn. Stauko dar jį truputį sulaukė.

— O kuom—gi tu komitadžį pagausi? — užklausė jis.

Zapti truputį staptelėjo, bet tuojaus Stauką nuo durų nustumė, duris atidarė ir įėjo į kambarį, kuriame prie ugnelės sėdėjo, atsisukus pečiais į duris moteriškė. Prie jos, nei vištukai prie vištos, glaudėsi penketas vaikų. Moteriškė neatsigręžė. Zaptijai incidinėjo vienas po kito, pakol priėjo pilnas kambarėlis. Žinoma, apart moteriškės su vaikais daugiau nieko nebuvo. Sargai visuomeniškos ramybės dairė

si; viens iš jų pamatė duris, pastumėję jas ir inėjo. Paskui jį nuvėjo antras, trečiasis, ketvirtas ir t. t. Iš ten duris į kiemą atidaryt nereikėjo, buvo pravertos. Ejo tad toliau spausdami rankose revolverius ir kinzalus. Ant kiemo rado parverstą kebirą, porą sumuštų puodų, šluotą ir kruvą sąšlavų. Vienas zapti atvertė kibirą — jame Stojano nerado. Dairėsi aplinkui. Kiemas buvo aptvertas muru, vietomis jau griuvančiu. Zaptijai dairėsi, žiūrėjo, jieškojo, ant galo viens nuėjo pas agą su raportu. Išklausęs raporto aga liepė suimti Stauko, o pats išėjęs ant kiemo apsidairė ir sugrįžęs pasakė:

— O šitą pazevenką — parodė pirštu ant Stauko — surišt ir į apsa nuvešti.

Kaip prisakė, taip ir buvo.

Laukiantį prieš duris čigonką, kaip tik pamatė surakintą Stauko, priėjo prie agos.

— Aga effendim — kas—gi jums parodė, kad ne aš?

— Na?..... — atrėmė aga.

— O mano dovana.....

— Kad komitadžio nesugavome.

— Sugavote ne tą, tai kitą.

— Už šitą nepaskirta tukstantis grašių.

— Tai kiek? — užklausė.

— Nieko.

— O aš vaikščiojau, vedžiau; aš sau kojas į akmenis pasimušiau; aš nieko nemislijau, tik apie komitadžiluką..... Ai aš..... — verkė. — Kad jus butumet nieko nesugavė, o dabar sugavote..... ne tą, tai kitą, ir dabar jau turite ką ant smaigo užmaut, ar pjausyt, ar ant kartuvių pakabint. Jeigu už aną buvo prizadėta tukstantis grašių, tad už šitą verta nors šimtas.

Agą atsikrankštė.

— Šimtas gal perdaug?..... — užklausė čigonka mindžiukuodama prie palicos užveizdos. — Gal penkiasdešimtys, bus neperdaug, o jei ne tai nors dešimtis, ne dešimtis, tai nors penkis, ne penkis, tai, tai..... tai kiek?

Agą nieko jai neatsakė. Ant kiemo konako zaptijai nuvedė Stauko į kalinį, o aga nuėjo į konaką, kur jau rado sėdintį ir skaitantį popieras Aristarchi—bej.

Agą ant kanapos atsisėdo ir papasakojo apie atsitikimą.

A?..... — atsišaukė tyrinėtojas. — Kur yra toji čigonka?

— Stovi prieš duris.

— Pašauk ją!

Tuoj ant paliepimo čigonką įvedė į vidų.

— Kada ir kur matei komitadžą? — pirmiausiai užklausė tyrinėtojas.

— Iš statinės, džanem, išlindo.

— Iš kokios statinės?

Čigonka viską išpasakojo ir pabaigė ant prizadėjimo dovanų.

— Bakalym (pažiūrėsiu) .. atsakė Aristarchi—bej.

— Ant penkių grašių pristoją..... — isikišo aga.

— Pažiūrėsiu — paantrino.

— Vis—gi aš parodžiau, ne tą, tai kitą.

— Bakalym..... Išėik tuom tarpu.

— Ar turiu citi, džanem be nieko? — užklausė.

— Hm?..... — išsiėmė bej vieną grašį (16 skatikų) ir padavė čigonkai.

— Čigonka nežinojo kaip dėkavoti.

— Buk pasirengus ant kiekvieno pašaukimo..... — prisakė jai Aristarchi—bej.

Čigonka nuėjo.

— Ar jau atvestas mehandezas iš Krivenos? — agos.

— Šiandien jį atvedė.

— Reik areštuot hadži Christo.

— Ar tur daugiau ką?

— Tą pamatysime vėliaus.

— Parankiau butų suimti išsykio daug, o paskui išsirinkti sau,

*) Buki bulgariškai vadinasi raidė „b“; az — „a“'. (Prier. Vert.)

— Reik jieškot komitadzo, bejieskant rasis ne vienas pažvelgtinas.

— Koks tai pažvelgtinas? — užklausė aga.

— Tokis ką iš paniurų žiuri, tokis ką mikčioja, tokis ką blanksta, tokis ką rausta, tokis ką daug šneka, tokis ką tyli, tokis ką...

Bej užsimislįo jieškodamas išsireiškimo; aga atsakė:

— Tokis ką pinigų turi.

— Na, žinoma, toki ne yra ištikimi.....

— Gaila, kad Petrą uždrausta suimti.

— Kas uždraudė? — užklausė aga.

— Politika..... — atsakė Aristarchi-bej versdamas vėla popieras ir nieko neatsakydamas ant tolimesnių agos užklausimų.

Perėjo pusė valandos.

— Eh..... — atsišaukė ant galo — tegul čia atveda mehاندزą iš Krivėnos.

Aga pasiuntė, o už valandos davėsi girdėt skambėjimas retezio ir į kambarį įėjo Peto. Išrodė visai ramiai. Vedė jį zapti ir sustabdė vidurij kambario.

— Kaip vadiniesi?

— Ar nežinai? Vadinuosi Peto, tėp manę ir žmonės vadina

— O kaip tavo tėvas vadinasi?

— O kam tau to?..... Tėvą mano jau trisdešimts metų, kaip dengia šventa žemelė.

— Bet kaip jis vadinosi? — užklausė Aristarchi-bej, šalia kurio sėdėjo kitabdži ir užrašinėjo.

— Jeigu neatbutinai nori žinot, tai aš tau neslėpsiu. Tėvas vadinosi Kir-Gica.

— Paejo?

— Ba!..... nežinau. Žinau tik kad ne žionyktis, tiktai čia apsivedė ir uždėjo mehاندزą.

— Buvo tai cincarai?

— Cincarai..... Nieko tame nėra blogo.

— Blogo tame nėra — atsakė Aristarchi-bej — bet blogas tame, kad tu, cincarai — susidejei su bulgariška raja, kuri turi komitą.

— Aš su nieku nesusidejau, tik vedžiau savo esnažą.

— Nevisai, kad tavo sunus užmušė sultano zabitą (aficiarą) laike pildymo jo tarnystės.

— Žinau, kad zabitai liko užmuštu, bet nežinau nė kas jį užmušė, nė už ką.

— Sunus tavo Stojanas.

— Aš tą dien savo sunaus nemačiau.

— Tad matei jį iš vakaro.

— Nemačiau nė iš vakaro.

— Iš kur gi jis atsirado namuose Grozdano?

— Pasakyk man, tai žinosiu.

— Pasakyk tu man.....

— Aš tau tik vieną galiu pasakyti: nežinau.

— Nemislyk tu nuo manęs išsisukti.

— Aš nė nemisliju.

— Kada matei sunų?

— Paskutinį syk mačiau šeši mėnesiai atgal..... vaziauo į Viddyną.

— Ko?

— Neklausiau. Stojanas užsiiminėjo prekyste.

— Jug Grozdanas pasakys tau į akis kad Štojanas atėjo pas jį ryte ir nužudė miliazimą.

— O Grozdanui šeši kareiviai dasakys tiesiog į akis, kad j mehاندزą per visą dieną, apart jų, nieks neatėjo. Priešai liudijimą vieno Grozdanio, krikščionio, stovi liudijimas šešių kareivių, muzulmonų.....

Kuris geresnis,

— Mazgas koks sunarpliotas..... — tarė Aristarchi-bej — bet aš jį išrišiu.

— Išrišk, džanem..... — atsakė Peto. — Pasirodys gal, kad

kas žin kas buvo vietoj mano sunaus.

— Te..... nekalbėk man teip..... manęs neprigausi.

— Hm..... — suniurnėjo Peto ir nutilo.

— Dar pakalbėsime.....

— Pakalbėsime..... — atsakė Peto.

Po to jį išvedė į kalėjimą atgal, o į jo vietą atvedė hadži Christo. Skirtumas apsiėjime tarp judviejų buvo didelis. Ant kiek anas buvo ramus ir drąsus, ant tiek šitas susimaišęs ir nusigandęs. Rodėsi, kad laike tos poros valandų, perleistų kalėjime, jis sukudo, nors kojos jo buvo liuosos nuo pančių. Inėjo, atsistojo ir sunkiai atsiduso. Aristarchi-bej pradėjo paeiliui jo klausinėti: kaip vadinasi, kada ir kur gimė, kuom užsiima? ir t. t. Hadži Christo atsakinejo verksmingu balsu nuolat skųsdamasis ant nelaimės, kuri jį nekaltą patiko.

— Ar tarnavo pas tavę Stojanas Krivėnaitis?

— Ach! tarnavo..... Ach! aš nežinau, kas man pasidarė, kad priėmiau jį prie prekybos..... Buvau spangas.

— Ką apie jį žinai?

— Galiu pasakyt tik tiek, kad daugiau jo nepriėmiau, nors jis ant kelių prašytųsi.

— Vienog buvai juomi užganėdžtas?

— Ach, ne.....

— Ką-gi jam gali užmesti?

— Ką galiu jam užmėtinti?..... viską. Jei yra kokia kalte, kaltas tik jis vienas.

— Delko šiandien ryte jį priėmei?

Toks netikėtas užklausymas buvo hadži kaip perkuno trenksmas. Pergąsdino jį ir driauge sukelė drąsą.

— Priėmiau? — susuko. — Aš jį priėmiau?..... O kad

čia manę ant vietos liepsna sudegytų, kad žemė prarytų, vanduo užlietų, jeigu aš jį priėmiau!..... Tegul mano akys iššoka, jeigu jį mačiau!

— Ne matei?

— Nemačiau!

— Bakalym..... — tarė Aristarch-bej, atydziai žiurdamas jam į akis. — Tu jį matei ir neišdavei, kaip tai vertė..... Pakalbėsime apie tai paskui, žiurek, kad ilgai kalbėt nereiktų, nes pertai ir esnafas tavo nukentės, ir sau blogiaus pasidarysi. Duodu tau apsimislyti.

Liepė tad agai nuvesti į kalėjimą ir užnerti ant kojų pančius.

— Ir nieko prie jo neįleisk — dadurė.

Hadži išėjo dejuodamas ir dusaudams.

— Iš eilės prieš tyrinėtoją pastatė Stauko. Buvo jis apkausytas; išrodė, kaip visada, ramus ir nuolankus.

— Kaip vadiniesi?

Ant šio ir ant visų kitų klausimų jis atsakinejo ramiai, nemikčiodamas.

— Tu paslėpei Stojaną?

— Ne..... — atsakė.

— Meluoj!

— Ginuosi, effendim.

— Toks gynomasis nieks veltui, nes tai yra jau žinoma.

— Jeigu žinoma, tad kam klausai?

— Dėl tavo paties gero. Prisipažįsi: bausmė tau bus palengvita. Už teisybę bus atlyginta.

— Kokios teisybės tu nori? — užklausė nuduodamas nesu-prantamų.

— Noriu, kad pasakytum, kur nuo tavęs Stojanas nuėjo.

— Kokis Stojanas?

— Stojanas Krivėnaitis. Pažįsti jug jį?

— Pažįstu, bet nieko apie jį negaliu pasakyti.

— Nenori?

— Ne, effendim. Kad ir norėčiau, negaliu,

(Tojiaus bus).

Budas iszsimokinimo angliszkos kalbos.

(Tąsa).

Baszosi	Tariasi	Reiszkta.				
Explain	eksplejn	iszaiszkinti		Flour	flauer	mltai
Explanation	ekspleneszen	iszaszkinimas		Flower	flauer	kvietkas
Express	ekspres	iszsiireikszi		Fly	flej	musies, lekti
Extend	ekstend	isztesti		Flood	foold	suringuoti
Extensive	eksteziw	isztestas		Follow	falou	sekti einant
Extent	ekstent	isztestimas		Food	fuud	valgis
Extract	eksrekt	isztraukimas, isztraukti		Fool	fuul	durnas
Eye	ej	akis		Foot	fut	pėda
Face	fejs	veidas		For	for	dėl
Fade	fejd	iszblekszi		Forse	foors	galybė
Fair	feir	grazus, puilus		Foreign	forejn	svietimas
Faith	fej	tikėjimas		Forest	forest	miszkas
Faithfull	fejtful	viernas		Forever	forewer	ant visados
Fall	fool	kritimas, kristie		Forget	forget	uzmirszi
False	fools	falszivas		Forgive	forgiv	atleisti
Fame	feim	gera szlovė		Formerly	formerli	pirmiaus
Family	fejmilli	szeimyna		Forsake	forsejk	apleisti
Far	faar	toli, tolimas		Fortune	forczen	laimė, turtas
Farmer	farmer	gaspadorius		Fox	faks	lapė
Farming	farming	gaspadorystė		Fraud	frood	apgavimas
Fashion	feszen	mada		Free	frij	valna, iszvalninti
Fast	feast	greitas		Freeze	frijz	szalti
Fasten	feasten	pririszi		Frencz	frencz	francuziszkas
Fat	feat	riebumas, riebus		Frequent	frikvent	tankei
Fate	fej	losas, dalis		Friend	freend	draugas
Father	faader	tėvas		Fright	freit	baimė
Fault	foolt	apsirikimus		Frighten	frejten	bijotis
Fear	fijr	baimė, bijotis		Frohg	frag	vartė
Fearless	fijrles	be baimės		From	from	nuo
Feed	fjyd	paszas		Fruit	fruut	vaisius
Feel	fijl	jausti		Fry	frej	kiapti
Fellow	felou	vaikiukas		Fulfill	fulfill	iszpildyti
Female	fijmej	moteriszkas		Full	full	pilnas
Fence	fens	uztvierimas		Further	fojder	toliaus
Fetch	fecz	atneszi		Future	fjuczer	ateitis
Few	fju	mažai, nekiek, pora		Gain	gejn	pelniti, pelnas
Fidelity	fejdeliti	viernumas		Garden	garden	sodas
Field	fijld	laukas		Gardner	gardner	ogrodninkas
Fifty	fifti	penkesdeszimtas		Gate	gejt	vartai
Fine	fein	grazus, smulkus		Gather	geder	susirinkti
Finish	finiesz	pabaigti		Gay	gej	linksmas
Fire	fejer	ugnies, uzdegti		General	dženeral	visuotinis
Firm	fojm	pastovintis		German	džojmen	vokietis
First	fojst	pirmas, pirmu		Get	get	gauti
Fish	fiesz	zuvis		Giant	gejent	milžinas
Fist	fist	kumsties		Gild	gild	paukuuoti
Fit	fit	pritikti		Girl	goil	mergina
Fix	fiks	pataisyti, paskirti		Give	giv	duoti
Flat	flet	ploksztas, ploksztei		Glad	glejd	linksmas
Flatter	fleter	gerinties		Glance	gleens	akies antmetimas
Fleshy	fleszi	sutukes ant kuno		Glass	glees	stiklas
Floor	floor	grindis		Glove	glov	pirsztinė
				Glue	gluu	klijei
				Go	goo	eti
				Goat	goot	oszka
				Good	guud	geras
				Good-hearted	guu-harted	geros szirdies
				Goods	guuds	tavorai
				Goose	guus	zasis
				Gradual	gredziuel	iszleto

Great	grejt	didelis
Greatly	grejtili	didej, labai
Green	grijn	žalias
Grief	grijf	nuliudimas
Grind	grejd	matė
Grow	groo	augti
Guard	gard	apsergėti
Guess	gess	užminti
Gues	gest	svecias
Guide	gejd	vadovas, vesti
Guilt	gojlt	kaltybė
Duilty	gilti	kaltas
Habit	hebit	prapatimžs
Hail	hejl	krusza
Hair	hejr	plaukai
Half	heef	pusė
Hand	hend	ranka
Hear	hijr	girdėti
Heat	hijt	karsztumas, kaityti
Heavy	hevi	sunkus, smagus
Helpless	helpless	bepamaciaus

(Toliau bus).

Temikit Lietuviai

Sutruppytas Lietuvos-
kai-Angliszkas Žodynėlis, su-
dėtas ir išduotas kun. Petro Saurusai-
czio, Waterbury'o Conn. klebono.

Yra tai labai naudinga dėl Lietuvos
knyga, nes ne vienam atsitikime bus ji
lietuviams didele pagelba.

Galima gauti pas patį autorių arba
„Žvaigždės" spaustuveje.

ZVAIGŽDĖS AGENTAI:

—o—
Povylas Gaižaukas,
24 7th Str., Mahanoy City, Pa.

Juozas Kasiulaitis,
74 Carrol str., Pittston, Pa.

P. Mikalauskas
25 W. 2nd Str., S. Boston, Mass.

Antanas Szleika,
Spring Valley, Ill. ir apielinkej.

M. Szvernickas,
146 Roebling Str., Brooklyn, N. Y.

M. Czeponis,
72 Jubilee Str., New Britain, Conn.

Mikolas Miszkunas,
8 Belmont ave., Newark, N. J.

J. Macziulaitis,
165 Ferry Str., Newark, N. J.

J. Rabikauckas,
312 Water Str., Brooklyn, N. Y.

KELIAUJANTIS AGENTAS
Andrius Mikalauskas,
25 W. 2-nd Str., South Boston, Mass.

Michael Bershatzky.
RUSKOS IR TURKISKOS MAUDYNĖS.
Viską užkaloma ex. stal. Atskirus kambariai
dėl vyrų ir moterų. Atidara nuo 8:00 ryto iki vakaro.
72 Seigel Street.
Bel. Manhattan and Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

GEO. SCHOBER,
Pardavinėja visokias mėsas, kaipio tai:
Jautiena, Avincziena, kiauliena,
deszras ir teip visokias importavo-
tas ir czionaitines mesas.
92 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

„Saule“
Vienatinė du-kart nedėlinė gazietė iszeinanti
Amerike utarnyke ir pėtnyzoje, kasztuoja
ant meto \$2.50, j užmarę \$3.50.
Kas užmokės \$3.00 tai aplaikys „S.“ ir „L. V.“
In užmarę „Saule“ ir „Linksmas V.“ \$4.50.
Adresavokite:
D. T. BOCZKAUSKAS,
520-522 South All., Mahanoy City, Pa.

SIUTAI! SIUTAI! SIUTAI!

Geriansi visokio kaino siu- tai, naujansios mados, go-
riansios matarijos, dru- cziansias pasinvimas, o ką
prekės tai daug pigesnės kaip pas kitus. Paban-
dyk sykį pas mus, o per- sitikrįsi apie mus sztorą.

Skaityk! Skaityk! Skaityk!

O perskaitę neužmirszk, kad jeign pas mus užsisteliuosi
siutą, tai jis tiks teip kaip apgijęs dėjto, kad mus kriaucziai
moka dirbt gerai ir greit. Ateik, o ne-sigraudjisi. Pas mus
gausi drapanų kokių tik nori. Neužmirsz vietą ir numarą

LEWIS Bro's,

48 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

S. GINSBURG,

PARDAVINETOJAS LAIKRODELIU, IR TEIP VISOKIU AUK-
SINIU IR SIDABRINIU DAIGTU. PATAISYMAI UŽ ŽEMIAU-
SIAS PREKES. TEIPGI PUIKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU
LAIKRODELIU IR LENCJUGELIU. SIENINIU LAIKRODŽIU
SKAMBINAMI LAIKRODŽIAI NUO 60c. AUGSZTYN.

51 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Naujena Naujena!

SKAITYKIT VISI

LIETUVISZKA LENKISZKA APTIEKA.

Apgarsinu savo tautieziams jog mano
Lietuviszkoj Lenkiszkoj Aptie-
koj 335 Grand Str., randasi vi
soki vaistai ir žolės vartojamos
kaipo gydymas Europoje, **tra-**
janka ir t. t. Teipogi labai
pigiai galima gauti specializ.

kas liekarstas nuo visokių ligų kaip tai: nuo
užsiazaldimo, plauczių užsidegimo, sunkaus
kosulio, džiovos; teipgi nuo romantizmo, kau-
lų laužimo, kojų traukimo, galvos skaudėji-
mo, neuralgijos, visokių puezku. Vaistai nuo
pilvo skaudėjimo, daduedanti gardumą prie
valgio ir daugybė kitokių. Visi tie vaistai
yra kuo geriansiai prirengti pagal geriansių
Europos ir Amerikos Daktarų receptus ir jau
daugybę lygonių jais isszgydė, labai mažai
iszduodami ant to pinigų. Visus savo vaistus
asz siuncziu pareikalaujusiems per pueztą ar-
ba expresų į visą Ameriką. Reikale įrašy-
kite pas mane laiszką o asz rodą suteiksiu
jums dovanni.

Mano aptiekoje yra gaunami visoki sku-
riniai ir elektriszki BANDAŽAI už žemiansių
prekę.

M. MAYER

EUROPISZKAS APTIEKORIUS
335 Grand str. BROOKLYN, N. Y.
tarpe Marey ave. ir Havemayr Str.
Telephonas 1342 Williamsburg.

DR. LEO. LANDES,**LIETUVISZKAS DAKTARAS.**

124 E. 24 UL., NEW YORK.
Garsingas gydytojas vyriskų ir moteriskų ligų. Mokino-i uulverseteto New Yorke; praktiko'vo ligonbucliuose Wied uluje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetinlu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Graduate Hospital College ir t. t.

USZTIKRINA ISZGYDYMA

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczlių, kopenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietų, apalpmą, skaudulius, žaladas, tilmų, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymai nerviskų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisus.

VISOKIAS LIGAS

iszgydysiu į koleo dienas, kaip tai ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajlegų ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitiktine. Chroniszkas ligas gydan pasukmingai, ir slopenas ligas užinaiku slaptu būdų.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24-th str., cor. Lexington ave.
Offiso valandos: { nuo 9 rito iki 1 popiet
{ nuo 5 po piet iki 8 vak.

Nedėliomis: { nuo 8 iki 10:30 ryto ir
{ nuo 2 iki 5 val. po piet.

RODA PER GROMATA DYKAI.

Užprasdydami gyduoles prisiųskit \$1.00.
Jeigu sergi tai paraszyk kiek turi metų, kiek svėri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiųsiu gyduoles kurioms iszgydysiu.

CAECILIA HALL,**GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.**

Užlaiko visokius gėrymus, kaip tai:

* VYNA, SZNAPSA IR ALU. *

No. 101 & 103 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.Teipgi yra pulki salė dėl mityngų, vese-
lijų ir telp visokių susirinkimų.Czlon Szv. Juozapo ir sav. Kazimiero
draugystės laiko czlon savo susirinkim-
us.**„KATALIKAS“****Lietuviszkas Sanvai-
tinis laikrasztis.****Iszeina Chicago, Ill.****Kasztuoia ant me-
tu \$1.50.****Norinti uzsirasyt, tu
ri adresuoti:**Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Avs.,
Chicago, Ill.**LIETU V ISZKA APTEIA****IR****BROOKLYNO PACZTA,****(S. S. No. 23.)**

Pilna visokių aptiekoriszku tavoru. Turi visokių Europiszku ir Ameriko-niszku gyduoliu, kaip tai teisingiausia lietuviszka TRAJANKA ir teip visokių žoliu, szaknu — koki ant svieto randasi ir nuo visokių ligu.

Aptiekoj visada galima szaukt daktara uz dyka.

Atsiszaukantiems per gromatą aprasantiems savo ligą duoda rodas ir prisiunco gyduoles per pacztą arba expressą. Aptiekoj galima susikalbėt lietuviszakai, lonkisz-kai, rusiszakai, vokiszakai, angliszakai ir visokiom kalbom. Receptus sudedam nuo visokių daktaru Amerinoniszku ir Europiszku.

Money Orders ir registravotas gromatas galite siust isz czionais.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.**Carl A. Buchbinder,**

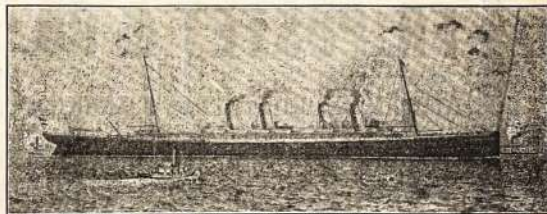
TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURG.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1848 mete

Name Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, New-Yorke

Siunoziam pinigų į visas dalis svieto pigai, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS.

Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų dėl iszmainymo, kaipu tai: Maskolijos rubliu, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

Dabar siunoziam pinigų tiesiog į namus.			
100 rubliu	uz	\$52.50	vio (Express)
50	"	\$26.50	„ „ „ „ reguliariszko laivo
25	"	\$13.38	Isz N. Y. į Antverpa
20	"	\$10.75	Isz N. Y. į Rotterdamą
15	"	\$8.13	Isz Brema į New Yorką ant greitlaivio
10	"	\$5.50	(Express)
5	"	\$2.88	Isz Brema į N. Y. ant reguliariszko laivo
			\$36.50
			Isz Hamburgo į New Yorką ant greitlaivio
			\$39.50
			ant reguliariszko laivo
			\$35.—
			Isz Antverpo į New Yorką
			\$38.50
			Isz Rotterdama į New Yorką
			\$33.50

Dėl artenesės žinios raszyk į

Bischoffs Banking House,

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėloje Banka atvira nuo 10 iki 12 įtal.

BENZIGER BROTHERS**36 & 38 Barclay st.,
NEW YORK, N. Y.**Iszdirbejai
KARUNU.

VELIAVU,

ir yvairiausių

ŽENKLELIU

Teipgi specia-

liskai darome

szilkinius ir

auksinius ISZ-

SIUVIMUS.

Ant pareikalavimo visados prisiunsiame prabas ir tavoru prekes, teiposgi ir didelių ilustravota katalogą prisiųsiame už dyka. Raszyk ant adreso:

**Benziger Brothers,
36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y.**

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukorizskus darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSCZIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

94 GRAND st.,
BROOKLYN, N. Y.

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukorizskus darbus del szvento Tevo ir szv. Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiøse kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarës visokius bažnytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventujų stovyklas ir t. t.

Teipgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, ignoselius ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausiai, o parduoda ko pigiausiai.

52 Barclay str.
New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi didelius sklodus, Ryme, Ratisbonoje, Cincinnati ir New York'e.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliono**. Jo sztoras visada yra pripildytas szviežiais tavorais, kuriuos pardavinėja daug pigiau kaip kiti. Užzedyk pinigus ir sudrukų savo sveikatą pirkdamas valgius pas

J. Krauczeliona,

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

JAMES J. MCGINTY

LAIOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja ant visokių kapinų.

PARSAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELIJU IR KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL.

Gyvenimas ir kauceliarja po No. 72 South 2-nd Str.
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.
Telefonas 559 Williamsburgh.

SIAPTYBE.

Skaityk szitą su atyda; gal szitą ar kitą sanvaite reikalausio mano pagelbos. Per daugelį metų asz užziemiau gydimu vien tik vyriszkių ligų, nežiurint isz kokios priezasties kilusiu kaipo tai: Silpnumą lytiszkių daliu, ligas paeinunczias per iszdykimą jaunystėje, negerus sapnus, užsikretimus, tiningą ingstu, baltus tekejimus, užnuodijimą kraujo (pradžioj arba įsienėjus), iszbėrimą szaszais ant lytiszkiu daliu, skausmingus szlapiumus, sutinimus, sulaikymą szlapumų, aypillis, puslës ligas, ir kitokius prietikius kaipo netikimą prie apsiavedimo, plautį, užpavietrijimą ir t. t. Visi kutrie nestboja sunkios ligos arba yra pripažinti už neiszgydomus per kitus daktarus, užprasziu atsilankyti pas mane. Asz iszgydau kada kiti negali. Netrotyk laiko su patentuotomis gyduolėmis ir nesuprantancziais aptiekoriais: Mano ofiso praktika yra didžiausia New Yorke. Ne bijok, atiek. o busi iszgydytas per Seną Daktarą Bryan.

PASARGA. Vyras siekiantis iszgydymą slaptungos ligos ne tur mėginti. Užzedyk pinigus laiką ir skuusmus gydydamasis mano budu. Asz tik vyrus gydau. Perziurėjimas uzdyka. Aiszkliai yra matoma, jog asz galiu geriau gydyti kaip familijų daktarai, katrie mėgina gydyti kiekvieną ligą. Netrokyk laiko mėginimais. Asz greitai gydau už pigę mokessti.

Sianas Daktaras Bryan,

249 East 21st Str., kampus 2nd ave.,

New York City.

Rodas davinėja uždyka. Vidutinė mokestis sykiu su gyduolėmis. Iszkirk szita ir paduok sergancziam draugui, Ofisas atdaras kasdien iki 8, nedėlioj Mk popiet.

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDĖS“
Spaustuveje.

- Basanavicius Dr. J. Medega musų tautiška vaistinkystai. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 38 su 2 autoriaus paveikslais 40 c.
- Lietuvizkai Trakiskos stulijos. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 123..... 60
- Lietuvizkos pasakos pusl. 192 pasakų 200..... 1,50
- Bernatavicius. Pajauta Lizdeikos dukė, arba Lietuva XIV szimt. metije. Istorizka apysaka. knyga I Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 155..... 60
- Kun. A. Burbos Prozaizski rasztai. Labai gražios apysakėles. Naujas perspaudimas. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 156..... 80
- Dzukizkos dainos Traku paviete užrašytos..... 75
- Kristijonas Donelaitis. Rasztai. Keturi meto laikai. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 134 40
- Katalikų Bažnyčia ir mokslas pagal prof. Zahna..... 20
- Ir Jonas. Lietuvizki dainiai pradžio XIX szmtmežio. Klasizskai tautizskas periodas. Shenandoah, Pa. 1908 m. psl. 53 40
- Melega Simano Daukanto biografijai. Su 14 paveikslėliu, Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 128 prekė..... 1,00
- Milukas kun. A. Rankvedis Senovizkos Istorijos pagal Fisherį T. Gazeat ir kitus. Knyga I Rytu szalys su 14 paveikslėliu. Shenandoah, Pa. 1898 m. . . 50
- Rankvedis Senovizkos Istorijos. Knyga II pagal Fisherį ir kitus su paveikslėliais, Shenandoah, Pa. 1898 m. prekė..... 40
- Lietuvizskas Albumas. Dalis I. Paveikslai istorizski vietų ir kitokių. Ir paveikslai lietuvizkų naminių ir szdarbių. Shenandoah, Pa. 1900 m. prekė . . . 50
- Neris P. Populiarizskas rankvedis Fizikos, su iliustracijoms. Shenandoah, Pa. 1899 m. pusl. 102 prekė..... 75
- Ratzeviciūtė M. Anima Vilis, Apysaka. Lietuvizkai vertė Jonas Montvila. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 169 prekė..... 75
- Sienkivicius H. Tvanas. Vertė K. A. K. dalis I. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 178..... 80
- Tvanas. Dalis II. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 194. Puikiausia apysaka lietuvizkoje kalb. 1,00
- Duonos jieskotojai. Lietuvizkai izguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 82. . . 85 ohmidt. Valdimieras apysaka.

- Lietuvizkai izguldė kun. A. Milukas. Shenandoah, Pa. 1901 m. prekė..... 25
- Pabrieža kun. A. Botanika, arba taisyliu auguminis. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 166 1,00
- Valanczjuskas. vysk. M. žemaičių Vyskupystė. Antra laida. Shenandoah, Pa. pusl. 247 1,00
- Du broliai. Asitikimas izz paskutinės Turky su Maskol'nis karės. Vertė A. J. J. K. 1897 m. Shenandoah, Pa. pusl. 12.... 3
- Kankinimas Katalikų Lietuvoje abelini ir Kražiuose. Dėl Lietuvizsko teatro. Paraszė Akmeinis. Plymouth, Pa. 1893 m. pusl. 39 prekė..... 20
- Padejimas Lietuvių tautos Rusų viospzpatystėje. Rusizskoj kalboj prekė..... 1,00
- Stacijos arba Kryžiaus kelias parengta kun. A. Burbos. Plymouth'o, Pa. klebono. 1897 m. prekė..... 10
- Antanukas. Apysaka B. Pruso. Izz lenkizsko vertė Selimas. ir K. Moygio ir kun. Pabrežos laizskai pas S. Daukantą. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė..... 15
- Paskutinės Misijos. Izz lenkizsko Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 45 prekė..... 20
- Lietuvizkos Kanklės. Shenandoah Pa. 1897 m. prekė..... 75
- Kun. A. Toterius. Pamokslai gerų žmonių. Shenandoah, Pa. 1900 pusl. 95 prekė..... 60
- Ant geresnės popieros..... 75
- Lietuvizskas Albumas I laida Shenandoah, Pa. 1898 m. 50
- Albumo II ir III laida prek. 1,00
- Abdarytas kasztuoja 1,25
- Kun. Burbos. Prozaizski rasztai Tomas II 50c.
- Ta pati knyga ant geresnės popieros kasztuoja 60c.
- Katalikų Bažnyčia ir mokslas antra laida kasztuoja tik 15c.
- Kun. P. Saurusaitis. Lietuvizkai anglizskas žodinelis 75c.
- Anglizskai lietuvizskas žodinelis kasztuoja 50c.
- Trumpi atakimai ant užmetinėjiprieš Rėligiją 20c.
- Dogmatas apie Pragatą 15c.
- Paslapčiai Gyvojo Raženciaus 25
- Juokų knygetė kasztuoja 25c.
- Izguldntas Lioretanizskos Litaniijos kasztuoja 30c.
- Istorija Szventa, Seno ir Naujo istatimo kasztuoja 50c.

VYTAUTO HALE (Svetaine)

Užeiga del lietuviu.
Visados szviesos gardus alus,
Ikkieriai ir kiti gėrymai.

Pooltė- Kvepeni
bellis. Cigarai.
Roda duodu visokiuose reikaluose, iszsimant amerikonziskas popleras, pasiduodant į kariumeng ir t. t.

A. P. Adamus,

102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Lietuvizska Krautuve visokiu siuvalu Maszinu.

Parduodu naujas
ir antru ranku siu-
vamas maszinas.
Teipgi užlaikau
visokius reikalingus
daiktus prie siuvalu

maszinų ir taisyau.

Žmonės vra persitinkę apie gerumą mano maszinų nes 20 metų kaip tuomi užsiimu.

J. Matulevicz,

256 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Tikrai gryna

altoriaus Vyna

— GAUSITE PAS —

BARNSTON Tea Co

6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuoja ie rusizska arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL,
HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.

Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių, koncertų ir t. t.

Gėrymai geriausi ir už pigiausia prekę.

Mateuszas Videika
Lietuvizskas darbo agentas.

Kas nor gauti gerą darbą, tugul kreipiasi prie maneš.

Apart to turiu puikią didelę sale vadinama „Washington Hall“ dėl teatro, vestuviu, baliu ir zveip pasilinksminiu. Apie gėrymus nereik nėi sakyti, nes visi žino ję gerumą.

M. VIDEIKA

154 Clinton av. arti Claremont av.
MASPETH, L. J.Pirmos klases Hotelį
UŽLAIKO SCRANTON'E
P. LIPAVICZIA.

Geriausia užeiga ir rodos vieta dėl lietuviu. Pirmos klases visoki gėrymai cigarai. Laivakortes taipogi parduodu ant geriausių linijų.

Nepamirszkite, jog Hotelis
Petro Lipavicziaus,
po No. 1837 N. Main Ave.

Daktaras
isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Cherurg

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyczių,

OFISO VALANDOS.

Nuo 8 iki 10 izz ryto

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakare

Vyrai, neturinti gava pinigų
iszsiplrkiti szipkortes, ga-
fi už labai pigia prekę nuvažiuoti į BRE-
MA ir HAMBURGĄ per 8 dienas.

Raszkl ar atsizsauk į

Columbia Shipping Office,
158 Suffolk Str.

New York, N. Y.

Jurgio Hoffmano Aptieka

13 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(Tik jo izsleto žlamas).

Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta izz penkes deszims dviejų visokių augnoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retalizskai, svarų už viena dolerį, ir teipgi parduoda ketvrtia dali svaro už 25 centus už paka, ir pardavinėja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszims svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senovizską ir europieizską madą, aptiekoj raudasi, kaip tai herbu, žolių ir teip toliaus.

Kas tik reikalaujate virsz minėty giduolių, galite siusti pinigus per Money Order, o sz jum prisiusiu per expresą reikalingu daiktus. Hoffmano Reumatizmo gyduloė \$2,00, tikras izsgidzinimas; Hoffmano plauczių gydulkruopės dėl kraujo, dvideszims viena giduolkruopė į dėzutę už 15 centų. Hoffmano kosulio maiszimas 25 centai.

GERIAUSIA UZEIGA!
PAS

Petra Drangeli

Užlaiko geriausius trunkus, cigarus ir užkandžius, teipgi suteikia geras rodas visokiuose reikaluose dėl savo tautiecių.

73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
Visl pas savo tautieci!

Specijalizskas Izpardavimas!

TIK PER DVI DIENAS

PETNYCZOJ ir SUBATOJ 3 ir 4 MOJAUS

I. AWERBACH and COMP.

179 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Kiekvienam perkanciam
vieną svarą KAVOS arba pu-
sę svaro ARBŲOS duodame
Ivi rankų mulevotas ir paank
suotas TORELKAS tokias
kaip paveik-lėitai rodo, kurių
krasztaį galima abdatinti szl

kiniais kaspinais arba tuziną dubeltavai nikelvotų arbatinių szauksz
tukų. Szioeios progos nekad dar nebuvo. Tai yra dėl jusų paczių
nauda pas mus perkant. Pameginkite ir persitikrinkite.

Mes gvarantuojame jums žanedyti arba pinigūs sugražiti. Mes
importavojame patys savo KAVA ARBATA ir prezentus kuriuos
duodame. Tukstancziai visokių daigtų iz-k kurių galite iz-siinkti sau
prezentus.

Su guodone

I. AWERBUCH & CO.

179 GRAND STREES, BROOKLYN N. Y.

TERP BEDFORD IR DRIGGS AVEN.

Nezmirtzkit perskaityt agarsinima

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

kuris patilps szioj vietoj.

MOKSLIŠKAS IR LITERATIŠKAS LAIKRAŠTIS

„DIRVA“

Išina kas trys mėnesiai, pavidale knygos nuo
100-160 puslapių ir daugiau. Kaštuoja \$2.00,
(8 markės, 10 frankų) ant metų.

Dirvos siekiu yra per išleidimą mokslškų
knygelių pakelti mūsų literaturą. Autoriai
rankvedžių įvairių mokslo šakų Dirvos išlei-
tuvėje ras pagedidajamus išleistojus, kurie jų
veikalus gražioje ir pritinkančioje formoje pa-
duos į lietuviškos visuomenės rankas.

Visi platesnių pažiryų tautiečiai pripazino Dir-
vą už prakilniausią laikraštį, atnešantį garbę
mūsų literaturai.

Kożnas prakilnesnis lietuvis privalo papuošti
savo namą Dirvos knygelėmis.

Norinti gauti Dirvos numerį ant pažūros turi
prisiųsti 50 centų; už dyką siųsti savo knygas
ant pažūros Dirvos redakcija negali, nes jų
išleidimas brangiai kaštuoja.

Patrijotiškos draugystės arba kuopos, imda-
mos po kelis arba keliolika egzempliorių, gau-
na Dirvą daug pigiaus.

Rašant ir siunčiant pinigus ar rankraščius,
reikia padėti tokį antrašį:

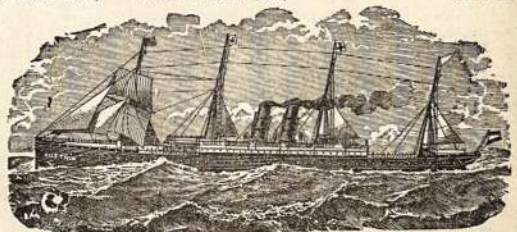
REV. A. M. MILUKAS,

Shenandoah, Pa.

MAX KOBRE Lietuvizska Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Szifkortes ant visų
greicziausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
jų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg American Line Hambur-
go; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siun-
cziamo pinigus, kuriuos jusų prieteliai geuna į 15 dienų. Mūsų kanto-
roje galite susisznokėti lietuviszkai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiliu-
dykite, kad mes per 25 metus su kożnu cpsiejome teisingai. Teiposi
parduodam tikietus ant visų geležinkelijų Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mo-
kam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mōkam nuo 50 dōle-
rių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti
ir iszimti gali kożną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4 iki 8 va-
landai vakare.